

Victor Cilincă

PUSH - PUSH!
sau
Îngeri ordinari

- roman de sertar -

cu o postcuvântare de Sergiu Tofan

Cititul dăunează grav sănătății

Ilustrația copertei: **Victor Cilincă**

*Ilustrațiile din interior aparțin autorului
și sunt realizate între 1976 și 1988*

Consilier literar: **Violeta Ionescu**

ARGUMENT

Nimic nu se uită mai ușor decât Frica. Lumina zilei gonește coșmarul nopții. Până când altă noapte...

Revăzând acest text, pe care l-am citit cu o frică teribilă, d-aia bună, frica pirotehnicianului care se teme de bătaie, citindu-l deci în mai '89 în cenaclul gălățean "A cincea Dimensiune", mă așteptam la unele neplăceri firești; se știa, de regulă cenaclurile aveau „urechi”... De altfel, la noi în cenaclu mai practicasem „fitilul” și până atunci scăpasem. Doar în 1988, la Pitești, unde avusese loc festivalul SF național „Zilele Antarg”, președintele cenaclului băștinaș, membru al juriului, îmi dezvăluise cu o zi înainte faptul că fusesem premiat, însă mă ruga din suflet să nu citeșc lucrările premiate: „Ceva normal n-ai?”, m-a întrebat omul, care avusese și el „treabă” cu tanti Secu'. Și acum risca stând de vorbă cu mine... Pentru mine, pentru mulți dintre noi, science-fictionul era un mod de rezistență. Citeam la samizdat texte incomode – cu aluzii politice transparente sau metafizice...

Nu credeam că acest text va vedea vreodată lumina tiparului. De altfel, și după revoluție, ca mulți alții, mi-am făcut „recensământul” manuscriselor și mi-am zis: „Acum, chiar că ești un roman de sertar! Pe cine să intereseze cum trăiam noi în <<iepoca de aur>>, cu sau fără extraterestri pe cap?” Astfel, titlul inițial al cărții mi l-am împrumutat unei alte cărți „secrete”: ODISEEA PENTRU UZ INTERN...

De curând, am dezgropat vechiul text, constatând că uitasem mai multe decât puteam să cred despre acele vremuri, în fond, de tinerețe. Pot doar să vă întreb: care au fost frazele cele mai riscante din acest ghid al fricii în orașul Galați?

De același autor:

- „Fetița care avea prea mulți pistrii” – Povești ilustrate de autor, Editura Porto-Franco, Galați, 1991
- „Odiseea pentru uz intern” – Roman, Editura Logos, Galați, 1997
- „Siegfried” – Nuvelă publicată în revista Fortress nr. 4, 1997, SUA
- „Teatru: Polonius/Paparazzi” – Editura Dominus, Galați, 1999
- „Zaraza” – Roman, publicat în foileton în cotidianul „Viața Liberă”, Galați, 1999 (cu pseudonimul Irena Mow Stoica)
- „Polonius-A Political Farce” – Teatru, Editura Alma, Galați, 2000 (piesa „Polonius” a fost jucată în 1996 pe scena teatrului dramatic Fani Tradini din Galați)
- „Mașina de distrus tot” – Povestiri și nuvele, Editura N-Ergo, Galați, 2000
- „Jihad” – Roman SF, Editura N-Ergo, Galați, 2002

În pregătire: „Împăratul gunoaielor” – basm orwellian

**Se dedică lui Dumnezeu,
ca s-o apare de interpretări.**

**Moto: „Acum veți cunoaște frica, și îndată ce o veți afla veți
ști că ea vă este stăpân, restul va veni de la sine.”
Kipling – „Cartea junglei”**

*

*   *

„În dimineața de 24 decembrie 1970, la aproape 30 km de Klagenfurt (Austria), într-o zonă forestieră, s-a prăbușit un obiect de origine necunoscută. Viteza la impactul cu solul a fost evaluată la aprox. 30.000 km/h. Obiectul a fost văzut de către mai multe persoane aflate într-un autobuz pe drumul național nr. 45, la câțiva km de locul presupusului contact cu solul. Misteriosul obiect semăna cu o țigară de foi cu dimensiuni de peste 100 m. lungime și 20 grosime. Culoarea părea fosforescentă, variind de la roșu la verde pal. Fiind în preajma Crăciunului și nesemnându-se incendii locale, compania de pompieri din satul Ludtz, cel mai apropiat de locul presupus al impactului, nu a fost alertată. În afara mărturiei celor de pe drumul național 45, nu s-au mai prezentat alte declarații.“

(știre preluată din „*Lumea*“)

*

*   *

„La granița cu Republica Federală a Germaniei s-au semnalat numai în perioada ianuarie-februarie 1971 peste 60 de treceri sau tentative de trecere frauduloasă a frontierei. Două persoane reținute la începutul anului la punctul de trecere a frontierei în Republica Democrată Germană nu și-au putut declina identitatea, fiind de curând internate într-o clinică de specialitate. Autoritățile vest-germane au comunicat și ele 5 cazuri similare. Toți cei 5 au acuzat grave tulburări ale memoriei.

Un alt caz a fost descoperit zilele trecute în Republica Populară Ungară. Din cauza fluctuației populației în mediul rural și a nevoii de mână de lucru, cazul ar fi trecut neobservat dacă un țăran nu ar fi folosit la bancă un act de identitate fals, emis în Republica Federală. Din păcate, pentru că în lumea noastră perfect organizată nu se poate trăi fără identitate, s-a ajuns la astfel de practici prin care un cetățean să își obțină lejer o identitate falsă. Un act de identitate aproape legal din punctul de vedere al autorităților polițienești germane costă astăzi în jur de 20 de mărci în timp ce o pâine costă 0,20!“

(notă preluată din „*Scânteia*“)

Când familia lui David (tatăl și mama) venise în oraș (și asta se întâmplase cam cu 26 de ani în urmă), se mizase pe faptul că orașul avea (pe atunci) două teatre, patru cinematografe și o grădină de vară. Situația nu se

schimbasesc cu mult în cei 26 de ani, ba chiar am spune că, judecând după numărul tot mai mare al locuitorilor, situația stătea chiar mai prost decât înainte. Acesta era însă un aspect puțin important pentru familia Pangros, care vizionase în 26 de ani numai 5 (cinci) spectacole, din care unul de teatru și patru amestecuri oarecum muzicale, dar fusese de vreo trei ori la Grădina Publică. E drept că, începând cu 1965, își luaseră și ei televizor, ambiționați că nu putuseră vedea la aparatul lor înmormântarea lui Gheorghiu Dej, dar lucrul acesta li s-ar fi putut întâmpla tot atât de bine și la Pașcani, de unde migraseră.

Departate de Centru, departate de apă aceea dragă dar murdară pe care toate cărțile o numesc „fluviul Dunărea albastră“, departate chiar și de cimitir, unde nu reușiseră încă să-și facă rost de loc de veci (vorba vine, „de veci“!), se mândriseră totuși ani de zile cu o locuință impozantă pe dinafară, cam dărâmată pe dinăuntru, și cu tristul statut de chiriași.

Începând cam cu 1967, își doriseră cu toții puternic să aibă o baie, după ce văzuseră cu ochii lor una, la unul dintre primele blocuri moderne din oraș. În cadă, spre deosebire de lighean, întreg corpul uman încapă în mod fericit, având ce să dislocuiască - și acest lucru rămâne în mod indubitabil o realizare de prestigiu a epocii luminoase pe care o trăim. Asta-i știința! David apucase și el, de când era la familia Pangros, să guste din binefacerile progresului. Faptul că până în 1970 David Pangros nu se spălase ca lumea avea să-l marcheze pentru totdeauna: tot ce era anterior acestui an dispărea în ceață, într-un mecanism firesc de ștergere a amintirilor tragice. Viața lui David se derulase sărăcăcios atât la părinți cât și după ce se mutase în propria lui garsonieră. Acest lucru îl făcuse să se considere proletar get-beget, vrednic de un viitor luminos al omenirii care, nu-i așa, nu este departe de proletarii geți-begeți... Iată de ce, în momentul în care completează formularul, se opri în fața întrebării de neînțeles care-i tăie pur și simplu picioarele: „cu ce s-au ocupat părinții dvs. înainte de 1970?“

Se cereau unele lămuriri: David mai scrisese prin autobiografia că mama era casnică și „nu făcuse în trecut politică“ și că tata era contabil și „nu făcuse în trecut politică“. Formula „în trecut“ i se părea firească și era ferm convins că nici pe vremea romanilor tatăl său n-ar fi făcut vreun fel de politică, nici dacă ar fi avut ocazia... Ce însemna însă acel „înainte de 1970“? Ce dracu' se întâmplase în 1970 și el nu aflase? E drept, nu prea citea el ziarele, că n-avea rost, dar mai asculta și el pe la radio... Întrebarea i se părea o capcană și David se gândi cu toată seriozitatea dacă nu e cazul să ceară funcționarului încruntat din fața sa o sugestie. Ar fi însemnat aceasta că se teme de ceva?

David mai citi, cu curaj, câteva întrebări încuietoare: „ce este *papafitfin*?“ Sau: „vă amintiți o catastrofa aeriană la care să fi participat sau despre care să vă fi povestit cineva?“ Sau: „ce este diplan-ul? *a*) un aparat de zbor *b*) un univers paralel *c*) plan făcut plus plan raportat *d*) altceva (spuneți cu cuvintele dvs.)“

Erau întrebări grele, „radicale“ chiar, răspunsul cerea sinceritate și

cunoaștere. Asta se specifica de la început. „Sinceritate“? Asta implică pe undeva o vinovăție sau măcar o complicitate la vinovăție. Poate că cineva furase papafitfin sau vânduse puterilor străine date despre diplan, poate chiar în varianta c). Iar acum îl luau din scurt, gândind că poate-i prost și recunoaște din prima...

O catastrofă aeriană? David putea vedea, ori de câte ori închidea ochii, steluțe verzi, dar nu-și putea aminti dacă i se întâmplase cândva să vadă foarte foarte multe stele verzi.

Riscant și obositor formularul! El era un cetățean cinstit (credea sincer!), nu avea păreri și stătea liniștit la coada lui, fără comentarii, nu le-o lua altora înainte chiar dacă meritau, nu era foarte conștiincios, ca să-și facă dușmani. Strictul necesar de viață. Legal, partinic, moral, integrat!

Poate ar fi fost mai bine dacă nu dădea curs blestematei de invitații din cartea poștală, dar amenințarea cu amenda de la 40 la 1000 lei i se părea suficientă pentru a înfrunta perspectiva pierderii unei după-amieze întregi. Adresa la care trebuia să se prezinte până la urmă suna nou pentru David: Institutul pentru Statistică Imunologică și Stocare de Date. David se gândi că trebuia să fie vorba de un soi de *Sanepid*. Clădirea i se păruse nouă deși mai trecuse pe acea stradă de cel puțin două ori în acel an. Semăna cu o baracă pentru șefi, cu unele părți din tablă ondulată iar altele din cărămidă, la proporții majorate față de modelul clasic al barăcii. Birourile sordide, de fapt niște despărțituri din p.a.l., aveau pe uși numere. Funcționari acri și cenușii ca peste tot abia îl băgaseră în seamă când intrase cu cartea poștală în mână.

Înainte de a încerca să trateze cu individul din fața sa, David își mai trecu o dată privirea peste formular, la o altă întrebare: „*dacă părinții dumneavoastră au venit din străinătate după 1970*“. La această întrebare răspunse cu grabă, apăsând cu pixul: **NU!!!** Urma: „...*dacă da, mai aveți cunoștință despre alte rude în străinătate?*“ Urma un asterisc, adică o steluță și David citi la subsol: *răspunsurile sunt confidențiale și nu vor avea repercusiuni. Contăm pe sinceritatea dumneavoastră.* David nu pricepu în întregime termenul „confidențiale“, dar asigurarea că răspunsurile nu vor avea repercusiuni îl mai liniști. Se întoarse deci la întrebarea numărul trei și scrisese: tatăl contabil, mama casnică. Și, cu toate că nu se cerea, adăugă - fără partid. Sări apoi la ultimele întrebări: dacă nu aveți rude în străinătate, ***nici măcar nu ați putea avea?*** Pornit pe panta sincerității „fără repercusiuni“, David scrisese și mai hotărât: **NU!!!** Deși poate că...

Urma întrebarea: Ce este *hexaclortrinelu*? Aici se întâmplă ceva straniu - în ciuda părerii pe care David și-o tot făcuse despre sine, cel puțin în ultimii ani, se trezi scriind pe foaie: *un inhibitor de memorie.* De unde dracu' știa David acest lucru, numai Dumnezeu poate cunoaște. Și cum Dumnezeu, după cum știe astăzi oricine, nu prea există, rezultă clar că nimeni nu va avea de unde să dezlege această taină.

2

Asta se întâmpla luni și marți dimineța David se duse ca de obicei în Combinat. Combinatul Siderurgic este o instituție cât se poate de mare și de mănoasă. Că îndeplinește el sau nu îndeplinește planul încredințat lui de forurile superioare, ceea ce ne bucură mult este că produce cu dărnicie pentru cei interesați tablă, becuri, cablu electric, antene de televizor, garduri de fier forjat pentru locul de veci, nisip, ciment, hârtie de scris, ba chiar și câte o pulpiță sau antricotel, dacă știi pe cineva, nu neapărat *mare*, la cantină. În nici un caz Combinatul Siderurgic nu produce *hexaclortrinel!* David își petrecu toată dimineța zilei de marți, până la pauza de masă, întrebând pe unul și pe altul ce este *hexaclortrinelu*. Șeful de birou de la Instalații, fiind un simplu inginer, nu cunoștea desigur răspunsul, dar reuși să-l eludeze, cum s-ar spune mai pe înțelesul lui David, să-l „aburească”. Tânărul apelă atunci la un bătrân maistru, cu școala vieții încheiată, însă acesta îl privi cu ostilitate: mai încercaseră și alții să facă mișto de el, dar nu le mersese!

Deși nu făcuse (ca de obicei) nimic până la prânz, tânărul se simțea obosit. Își frământase într-atât creierii, încât capul începuse să-l doară de adevăratelea. De unde cunoștea dom'le răspunsul? Îl învățase la școală? Nu-și mai amintea nimic din școală! Poate că aflase chestia asta de prin armată. Doar closetele se dezinfectează cu ceva pe bază de clor. Ideea asta îl mai liniști puțin, până își aduse aminte, de data asta cu claritate, că tot ce-l uimise pe el era că dăduse răspunsul fără ca măcar să-i cunoască termenii. Inhibitor de memorie! Orice ar fi fost - inhibitor sau poate hibernator, al doilea termen *memorie*, îl făcu să se gândească la un psihiatru: trebuia oare să consulte pe unul din ăștia? Nu! Medicii sunt persoane foarte bănuitoare și te pot interna cât ai zice pește doar pentru o bănuială. Mai cuminte era să se liniștească singur și să aștepte să vadă ce poate să se mai întâmple. Și se întâmplară multe.

3

Mai întâi, în aceeași seară, găsi în cutia de scrisori o nouă adresă de chemare. Asta era prea de tot! Dacă prima oară se dusese, cu un fel de teamă, ca atunci când ești chemat în fața unei autorități care are din principiu dreptate, acum, când pipăise pericolul și monstrul nu părea să fie nici prea mare, nici prea voinic, se hotărî să reziste. Dacă ar fi întâlnit prima oară pe holișorul instituției măcar o uniformă de milițian, David, care în fond nu era tipul eroic de bărbat, s-ar fi executat și pentru cea de-a doua oară. Dar așa, chestiunea începuse să i se pară neserioasă, la fel de neserioasă ca o protecție ecologică pusă în calea unei fabrici de ciment. Știa și el (întrebare) că Imunologia era o știință sau în orice caz ceva legat de boală și de transmiterea ei. În schimb *ăia* îl puseseră să scrie dacă nu are cumva posibile rude în străinătate. Întrebare nepotrivită cu răspuns potrivit. Dar dacă nimerise totuși la alt raion? Exclus, cei de acolo îi cercetaseră

(ce-i drept, fără interes) cartea poștală pe față și pe dos și apoi îl îndrumaseră spre camera trei. Sau biroul numărul trei mai lucra și pentru alții și profitaseră de prezența lui ca să-i bage pe gât chestionarul?

David introduse înapoi cartea poștală. Nici usturoi n-a mâncat, nici a cârnați nu miroase! În fond, nu te pot amenda pentru neștiință!

Tânărul urcă cele câteva zeci de trepte ale dracului de abrupte (ca de obicei, liftul nu lucra) și se grăbi să pătrundă în garsonieră pâș-pâș, fără să aprindă lumina. În întuneric se lovi cu genunchiul de dulap. Dulapul nu trebuia însă să fie acolo! Aprinse speriat lumina și un spectacol neașteptat îi făcu părul măciucă: aceasta era de fapt unica armă ce i-ar fi stat la dispoziție în cazul în care cei care îi întorseseră casa cu susul în jos ar mai fi fost acolo. Și ar fi fost desigur destui, judecând după proporțiile distrugerii.

4

Poate că cineva și-a făcut deja o părere (simplistă) despre acest David Pangros - un individ expus, supus, primitiv, sărac de-a binelea cu duhul - înseamnă că l-a văzut (sau l-am făcut eu - vai mie! - să-l vadă) unilateral. Din vederea sa generală, personajul nu și-a arătat încă capacitatea uimitoare de apărare, instinctul autoconservării dezvoltat chiar în pofida inteligenței și chiar a bunului simț. Carcalacii de exemplu, dacă este să ne întoarcem la ființe, sunt niște insecte destul de greoaie la prima vedere, atârnă sau se plimbă încet prin unghere. Un stimul însă, un mic stimul și se strecoară grabnic în găurile cele mai potrivite cu o viteză uimitoare. Găuri, despre care n-ai fi bănuț măcar că există înainte de, îi fac să dispară. Și cred că nici ei n-ar fi bănuț vreodată că există acele găuri. Sau poate că nici n-au existat - Dumnezeu ține cu carcalacii!

Și David receptă acest măreț stimul și, fără ca măcar să stea și să-l descifreze, se repezi glonț spre prima crăpătură pe care educația terestră te îndeamnă s-o cauți. Formă mai întâi un număr pe cadranul unui telefon public. Fata de la **Informații** îi recită de îndată un alt număr, de altfel foarte cunoscut la noi. Degetele tânărului formară acest al doilea număr fără să tremure prea tare. Cineva de la capătul firului, prost dispus (era noapte acum) îl întrerupse, vrând să știe mai întâi dacă vorbește de la propriul telefon sau de la o cunoștință. Când află că se vorbește cu un anonim aparat public, interesul persoanei de dincolo scăzu brusc. Se făcuseră prea mult glume proaste de la telefoanele publice ca să mai iei totul pe încredere.

- Propun să veniți la **noi** și să dați o declarație!

David n-avea chef să se ducă la **ei** și nici să dea declarații nu prea avea poftă.

- Spuneți-ne atunci, cine v-a spart casa?

David chiar nu avea habar despre așa ceva.

- Vă lipsesc obiecte de valoare?

David nu verificase. Nu-i trecuse prin cap. În orice caz, în micuța sa

garsonieră se găseau mai mult obiecte cu valoare sentimentală. David își dădu seama că se cam pripise telefonând, fără ca mai întâi să verifice el personal ce și cum. Ce-i drept, în momentul în care descoperise totul se așteptase ca dintr-un dulap sau dintr-un sertar să țâșnească afară un mic agresor cu bonetă neagră, verde sau roșie, cum auzise el că s-ar găsi în Occident. Tot felul de tipi dubioși care în loc să se mulțumească să-ți spargă cumsecade casa te mai și răpesc, trimițând ulterior rudelor câte un deget sau altceva cu ocazia diferitelor aniversări...

Nici un mic agresor nu țâșnise însă afară, totuși locuința sa care i se păruse aproape demolată, nu mai prezenta siguranță!

Cel puțin nu într-o zi ca asta, când nervii săi îi făceau probleme - ziua în care fusese invitat să dea declarație. Și încă de două ori, o dată la Institutul Acela și altă dată la Miliție. O clipă i se aprinse în minte un beculeț, unul dintre acele beculețe care deși, slavă Domnului, consumă destul de puțin pentru epoca noastră, luminează la fel de prost. La lumina sa slabă observă o legătură absurdă între Institut și zultori. Nu, becul era prea mic, văzuse desigur altceva. Cum să-l cheme acolo tocmai ca să-l scotocească în liniște? Dar atunci, de ce fusese convocat la o oră atât de târzie și prima și a doua oară? Dar ce legătură putea fi între distrugerea unei locuințe proprietate de stat și rudele sale - eventuale - în străinătate?

5

În drum spre locuința fratelui său, David se asigură mereu că nu e urmărit. Dar cine dracu', să fim serioși, cine dracu' să urmărească pe stradă, la ora zece seara, un prăpădit de electrician de categoria a II-a de încadrare care nu face trafic cu țigări și valută și nici măcar nu deține un televizor în culori?

Mai apoi nu-și aminti cu precizie să-i fi deschis cineva anume, în apartament era învâlmășeală - dar nu ca la el, aici se petrecea! Exact ce nu și-ar fi dorit David - lume multă. Nu-și dezbracă treniul cu mesadă dintr-un mic miel și jumătate și se așeză cu fundul pe marginea unei mese din bucătărie. Îl lăasă pe Emil să-i înfigă între degete un pahar cu cognac. Cel puțin așa scria pe sticlă. David ciocni cu cei mai apropiați (restul nici măcar nu-l băgară în seamă) și se trase mai lângă geam, pentru că nu putea suferi fumul de tutun. Un prieten de-al lui Emil, puțin turtit, se contrazicea cinic cu acesta pe marginea unui articol de ziar.

- Voi luați adică pă bune orice notiță cu pretenție de informație, doar dacă o găsiți scrisă undeva. „Crede și nu cerceta!“ Iar unii scriitori mai șmecheri scriu la mișto la începutul cărții: „totul e conform cu buna realitate“, iar proștii cred!

- Bine, dar fenomenul *ăsta* s-a văzut și deasupra Clujului în 1969, l-au văzut peste treizeci de mii de oameni, încercă Emil să-l întrerupă.

Omul își trânti scârbit ochelarii pe masă cu un gest brusc, gestul cu care odinioară cavalerii aruncau mânușa.

- Tot așa ai să crezi când revista *Flacăra* o să scrie într-o bună zi că nevestă-ta te înșeală. Dar dacă, doamne-fereste, un extraterestru te-ar acosta pe stradă și ți-ar cere un foc, nu ai crede: *de ce tocmai mie, sunt și alți fumători?* Apoi, de ce nu scriu ziarele despre asta? Sau: *cum să spun că m-am întâlnit cu un extraterestru în timpul orelor de serviciu?* Sau: *Io-te dom'le, tocmai pe mine m-a găsit să mă contacteze, ca să mă cheme pe urmă toată ziua bună-ziua pe la Miliție și să dau declarații!*

Emil îl luă martor pe fratele său:

- Spune-i și lui, că nu crede, ție ți-am arătat doar articolul: un OZN a fost văzut de un oraș întreg și asta la noi! L-au văzut peste treizeci de mii de oameni. Treizeci de mii!

David dădu din umeri. Din perspectiva unei apariții OZN, care nu mai avea prea mult mister de vreme ce tot fusese văzută de toată lumea, violarea propriei garsoniere apărea ca o catastrofă planetară greu de explicat. Își trecu brațul pe după umerii lui Emil și-i șopti:

- Noi avem rude în străinătate?

Emil nu înțelese: Ce? David insistă în șoaptă:

- Tu ești mai mare, trebuie să știi.

- Se spune că obiectul a atins brusc treizeci și cinci de mii de kilometri pe oră, spuse prietenul lui Emil în continuare. Grozavi mai sunt băieții ăștia când e să calculeze viteze, suprafețe, volume care plutesc pe cer. Dar nu sunt în stare să repare ca lumea liftul și să facă apa să curgă la robinet douăzeci și patru de ore!

- Vrei să mănânci ceva?, îl întrebă pe David cumnată-sa. Băiatul scutură înciudat din cap.

- Și în definitiv nici nu mă interesează, încheie omul, punându-și din nou, calm, ochelarii. Muncesc cel puțin opt ore pe zi (de bine, de rău), tramvaiul vine cu regularitate cu întârziere, nevestă-mea (nu venise cu ea) se descurcă ea singură, fiică-mea repetă anul pentru a doua oară, în schimb a prins mititica niște foorme că trebuie s-o aștept de la școală și s-o controlez (în bancă la recreație), iarna fac frigul în apartament, lângă calorifer, că n-am sobă cu gaz, în schimb am o Dacie pe care o scot din când în când de la Service. Și statutul meu este, te rog să mă crezi domnule David, destul de înfloritor în comparație. Știi ce-aș face eu dacă-aș avea șansa de invidiat de a mă întâlni bot în bot, pe la ora șase treizeci, cu un extraterestru plantat între autobuzul suprapopulat și mine? „Pardon!“ și m-aș grăbi să ajung la timp la Combinat. Iar dacă ar îndrăzni cumva să insiste, știu eu ce i-aș face!

Ceilalți invitați ascultau muzică dincolo. Cineva pusese o casetă cu melodii grecești și, în ciuda faptului clar că nimeni nu înțelegea o boabă grecește, toată lumea fredona sau dădea din cap, lăsând „ringul“ liber pentru singura pereche care pretindea că știe să danseze grecește. Erau greci autentici,

care se refugiaseră în România cândva, în timpul prigoanei, însă toată lumea se obișnuise cu ei, nu se simțea nimeni stânjenit, ci din contra. La fel cum s-ar fi obișnuit și cu extraterestrul care-i tot ținea calea prietenului lui Emil. Se chema Ilie acel prieten, dar își spunea Fred - suna mai intelectual. Fred își găsi cu chiuu cu vai paharul în movila de sticle scurse și lînse chiar și pe dinafară de invitații însetați la culme și excitați în aceeași măsură de muzica extra-terestră. Fred se cără dincolo.

- Dacă vrei să mănânci ceva, îl descoperi Emil pe frățior. A mai rămas salată boeuf.

Aduse din frigider un platou început din vreo opt colțuri.

- Ce dracu' aniversăm acu'?, vru să știe în sfârșit David, care nu adusesese nici măcar flori.

- Un C.A.R., spuse Emil, explodând în răs. Și opt ani de căsătorie. Așa susține ea!

Nina tocmai venea de dincolo. Special pentru Emil.

- Fă și tu ceva bărbătește - ne trebuie sifoane. Te duci la unchi-tu Melu, la nevoie să vină și el.

Bineînțeles, David, care nu cunoștea pe nimeni în afara Ninei și poate a extraterestrului care încă nu venise, ocupat probabil să prindă un loc din timp în calea oamenilor care se grăbesc la serviciu, se oferi prompt să-l ajute pe Emil la cărat eventualele sifoane.

Pe drum, trotuarul înghețat bocnă făcea ca pașii lor să răsune ferm, ca pașii unor santinele în filmele de război. În fața găzăriei nu mai era nimeni la coadă, chiar și cetățeanul care ținea lista trebuie să se fi tras și el pe undeva o oră-două, din pricina frigului. În locul oamenilor, ca după explozia unei bombe cu neutroni, rămăseseră obiectele. Fiecare își lăsase la rând bidonul, găleata sau o sacoșă legate de balustradă pentru a nu fi furate sau pentru ca o altă sacoșă, găleată sau canistră să nu profite de întunericul de pe străzi pentru a-și depăși rândul. Obiectele (pentru ele muncim, în numele lor depășim planul, nu ne înșelăm nevasta sau dăm la facultate) erau legate cu sfoară, cu sârmă sau cu lanț, asigurate cu lacăte sau cu noduri speciale, după îndemânare, inteligență sau dare de mână. Privind la damigeana murdară îți imagineai îndată proprietarul amărât, lângă care era nevoită să șadă o canistră strălucitoare, adusă cu mașina mică de către un domn cu blană. Bătrâna care venise ieri cu gălețica, căci bătrânii nu pot căra mult, se sprijinea de pensionarul de cincisprezece, respectiv douăzeci de litri, care venise în două rânduri cu un cărucior de butelie. Emil se opri să-și controleze rândul. Nu se făcuseră abuzuri. Nici măcar canistra care coborâse din automobil nu o luase înaintea altora. Emil era lângă bidoanele unui pensionar care lua gaz pentru o nepoată la care stătea și pentru o vecină, care-i dădea pentru asta zece lei.

- Soba asta mi-a prins bine anul ăsta. În ciuda faptului că blocul e al dracului de întunecat și de friguros, nici căldură la calorifer nu avem. Porcăria dracului a fost până am spart peretele de la baie ca să scot afară burlanul...

- Mi-a spart cineva casa, spuse și David. Dorm la tine în noaptea asta?

Emil se îngrijoră: „Iar ai lăsat cheia la vreo fufă?”

La unele ferestre luminile încă mai ardeau. David nu se întrebă însă ce minunății se mai petrec în spatele perdelelor. I se părea de-a dreptul logic, ca după un control amănunțit să urmeze o bumbăceală pe măsură.

- Nici la serviciu nu cred că mă duc mâine, până nu aflu ce și cum. Să nu mă caute și acolo, gândi cu glas tare.

Emil se opri:

- Numai să nu te dea ăia afară!

David ceru o țigară, lucru ce nu se mai întâmplase din 1971, când se lovise la cap și-i ceruse doctorului o țigară să vadă ce e. Fusesse un an bogat în evenimente - și Emil se lovise la cap în 1971.

- Nu știi de ce, cred că există totuși o legătură foarte afurisită între întrebări și scotociri, continuă David să gândească cu voce tare. Nu-mi dau seama ce se vrea de la mine!

Emil tuși puțin, gerul era uscat.

- Ce întrebări?

- Nu ți-am zis? M-au chemat să completez niște chestionare.

Emil își aminti întrebarea lui David din bucătărie.

- Te-au întrebat ceva de părinții noștri?

- Nu prea mult, se sfii să recunoască David.

- Și tu ai spus că ne-au adoptat, nu-i așa, atunci când ne-au dat afară din spital?

David se arătă surprins:

- De ce? Nu m-a întrebat nimeni!

Era un episod despre care David nu-și amintea niciodată prea clar, nici cu plăcere. Tatăl lor actual, pe atunci contabil la Spitalul Municipal, avusese ocazia să-i cunoască în perioada în care se tot încerca să se facă ceva cu ei. Emil avea pe atunci vreo șaptesprezece ani, David cincisprezece și figurau în scripte ca unicii supraviețuitori ai unei familii de mineri dispăruți într-un tragic accident (feroviar) lângă Turnu Severin, din care accident cei doi supraviețuiseră binișor.

După opt luni de spital terminaseră de debitat tâmpeniile și ineptiile pe care le spun de obicei astfel de bolnavi. Fuseseră îndopați cu medicamente și la ieșire erau în stare să repete după tine orice. Actualul lor tată, care nu reușise niciodată să facă copii, tot din cauza unei catastrofe feroviare, din 1944 pe linia Galați - Brăila, îi înfie legal pe amândoi, profitând de împrejurări. Nu discutaseră însă niciodată despre asta, mai apoi. Sunt lucruri despre care nu se prea discută. Oricum, alți copii ar fi fost la un moment dat interesați să cunoască adevărul despre viața părinților adevărați, însă cei doi își pierduseră (se pare) odată cu memoria și curiozitatea. Cel mult, Emil se mai arăta interesat de problema OZN-urilor, dar asta pentru că se crease o modă în a discuta despre lucruri misterioase. Astfel că, pentru prima oară, trecu prin capul lui David

ideea că niște părinți ale căror trupuri nu fuseseră complet identificate după tragicul accident ar fi putut, lovindu-se la cap, să treacă într-o formă sau alta în Iugoslavia și de acolo dracu' știe unde, spre a crea neplăceri copiilor.

- Suntem oricum amândoi băgați în treaba asta, spuse David. Emil, care nu urmase raționamentul frățiorului, nu înțelese însă nimic.

- Adică cum?

- Adică era o întrebare acolo care m-a neliniștit. Dacă ***am fi putut avea rude în străinătate!*** Prin rude se înțelege și părinții - ăștia sunt rude de gradu' unu.

Emil dădu jenat din cap.

- Cred că dramatizezi, tu întotdeauna dramatizezi.

- Păi nu ți-am spus că mi-au spart casa? Și aparatul de radio nu lipsește, deși e ușor transportabil și nu e pe baterii, să spui că nu se găsește. Mi-e frică acum să dorm acasă.

Emil tuși.

- Ai putea sta o vreme la mine. Știi că eu mă bucur să-ți fac un serviciu, orice serviciu, mă gândesc însă la Nina. Ea și copilul, mă înțelegi, ne au rude pe noi.

Sunară la ușa unchiului Melu. Era trecut de doisprezece, însă ființe în genul unchiului duc o viață elastică - lumina ardea încă în baie, nu se culcase.

- Măine oricum plec, mai spuse David.

6

David voia să rămână jos în timp ce Emil vorbea despre sifoane, dar nu se făcea - unchiul o ajutase pe Mia pe vremuri, cât timp David, bărbatu-său pe atunci, fusese detașat la Moldova Nouă. Și Mia vorbise totdeauna frumos de unchiul Melu. Omul nu era cu mult mai bătrân decât David și era de fapt vag unchi cu el, mai mult din partea Ninei. Spre deosebire de David, acesta era oarecum însurat, dar nevastă-sa era în tură cu cineva, așa că omul îi primi singur. Îi pofti să stea pe ceva și David se feri să se așeze de-a binelea pe scaunul slinos.

- N-ai mai venit pe la noi să stai de vorbă, spuse Melu. Te-a așteptat și Silvia duminică, mereu spui că vii și tot nu vii!

David nu mai știa cum să scape de insistențele lor, mai ales că știa toată povestea cu Mia și unchiu și Melu știa că el știe și toată lumea știa dar nimeni nu bănuia lașitatea principială a lui David, care nu se angajase într-o explicație cu unchiul său, deși nu avea de pierdut nimic - nici interese materiale, nici influență.

- Păi dacă vrei, rămân noaptea asta, spuse tânărul. Mai stăm de vorbă, apoi dimineața mata pleci la serviciu și eu plec în treaba mea.

- Grozav, spuse Melu. Grozav, numai că... eu aștept pe cineva.

- Te spun Silviei, zise din obișnuință Emil. Ea muncește în ture și tu...

- Lasă, că te spun și eu lu' Nina, se bucură unchiul.

Emil se supără.

- Lasă, că i-ai dat tu raportul și alteori, cunoaștem noi marfa! Nina află întotdeauna de la tine cu mult înainte de a se comite ceva. Lasă că te spun eu Silviei!

- N-ai decât să-i spui, că o și doare undeva. Și apoi, după câte mi-a făcut, nici că-mi pasă. E isterică - azi mi-a aruncat boarfele (necălcate) de la etaj, direct în straturile cu ceapă din fața blocului. M-a văzut tot blocul, acum se știe că sunt însurat!

Scoase trei sifoane mari, nichelate și le împărți.

- Păi, dacă e bairam, aș veni și eu cu Tatiana. O știți pe Tatiana?

Emil mulțumi încurcat pentru sifoane.

- Tu vino, dar să nu vii degeaba. Că invitații începuseră să cam plece când veneam eu și cât am mai stat noi aici de vorbă...

- Veneam și fără Tatiana, dar n-am unde s-o las, că dacă vine Silvia mai devreme și o prinde, iar aruncă cu pantofii în mine.

În ușă, Melu își ceru scuze față de David. Nu putea să-l culce acum la el, doar dacă ar sta dincolo, în sufragerie și dacă vine Silvia să spună că Tatiana e cu el. David se gândi că i-ar plăcea unchiului o demonstrație de tandrețe, dar se temea că Silvia va veni într-adevăr prea târziu.

- Nu vrei să-ți țin locul la gaz?, spuse David când trecură prin dreptul cozii de bidoane, unde cinci sau șase umbre băteau pasul pe loc ca să se încălzească. Tu ai oricum invitați și s-ar putea să-ți pierzi rându...

- Ce are Melu asta, pufni Emil, n-a vrut să te primească!

7

La șapte, David tremura în stația de tramvai de la Casa Tehnicii. Titlul complet al instituției e ceva mai lung, are legătură cu tineretul dar asta n-are nici o importanță pentru epoca povestirii noastre.

Trebuia să anunțe în vreun fel că nu vine la serviciu și aici în stație venea de obicei Fane Față-Putredă. Fane nu era desigur un tip urmărit. Altfel ar fi venit mai devreme în stație. Va veni ca de obicei la șapte și douăzeci. Nu va fi încă târziu, va începe să întârzie de-abia în drum spre Combinat.

Între timp David, cu capul foarte mare, se chinuie să citească un articol din revista de politică **Lumea**, articol din care nu înțelege mai nimic. Cică un centru de statistică suedez colecționa în memoria calculatoarelor **activitățile și gesturile a 15.000 de suedezi** fără știrea lor, lucru ce ar intra în contradicție cu nu știu ce legi despre drepturile omului. David nu avea chef să citească articole interesante, voia numai să treacă timpul. Îl intriga totuși faptul că centrul acela de statistică folosisese un sistem de teste asemănător cu cel al Institutului de Imunologie.

Venirea lui Fane întrerupse cititul și el, care în toată viața lui amintită nu

interpretase mai nimic, ci se mulțumise să adune date pe care să le supună altora spre dezbateri, îngrămădi revista într-un buzunar al treniului. Fane ghici dintr-o privire falsul motiv al absenței de azi a lui David.

- Te înțeleg, bătrâne, te-ai oxidat puțin. Îți transmit eu lu' șefu' tău că azi întârzii vreo opt ore. Că vii tu mâine cu ceva serios, nu?

David confirmă din cap și Fane reuși să se agațe de coada unui tramvai, plin cu întârziati nervoși. Deși, dacă pierzi tramvaiul de ora șapte și găsești poarta închisă, n-are rost să te grăbești - intri pe poartă la nouă, cu lumea bună. Alte întreprinderi cu program drastic au găuri în gard. Dacă respectiva întreprindere mai produce și bunuri materiale de soi, gaura este mai mare. Orice întreprindere cu gaură în gard presupune un control sever la Poartă. Secția lui David nu avea gaură în gardul de sârmă. Nici Fane nu se grăbea în mod special, însă voia să coboare în Piața Energiei și să stea prin preajmă până la opt treizeci, când apărea semnalul - avea o amantă al cărei soț, când lucra în tură de noapte, ieșea dimineață cu copiii - o familie model. Aveau și patru copii. Lumea bună nu face însă patru copii. Emil, care se ținea intelectual, abia făcuse unul. Un cetățean din grupa lui David avea trei și în secție i se spunea Nelu Trei Copii, ca și cum ar fi fost vorba de o persoană cu trei capete.

- Tu n-ai primit carte poștală?, întrebă Fane, în timp ce tramvaiul, semănând pe o parte cu o omidă păroasă, se puse în mișcare.

- Am primit, urmă David vehicolul. Ai fost?

- Îhî, răspunse Fane, încercând să ghicească dacă pulpa de lângă el e de femeie.

- Te-au întrebat ceva de rudele de afară? Ai scris ceva?

Tramvaiul se depărta. Da, era de femeie. Sau aproximativ, tipa semăna cu doctorul Hyde în interpretarea lui Spencer Tracy.

- Ce, ești prost, am spus că au murit anu' trecut, mai spuse Fane și se pierdu după colț.

David se mai liniști. Deci asta era - un control de rutină. Nu trebuie să-ți pui prea multe întrebări, controalele sunt și vor fi. Bine că nu avea cineva ceva special cu el! Iar spargerea fusese și ea o spargere de rutină, va vedea ce-i lipsește și va cumpăra alte două yale. Nici măcar nu merita să reclame cazul la Miliție, doar nu era un lucru deosebit! Oricum, se va întoarce acasă acum, ziua, când oricine se așteaptă, nu, să-l găsească la servicii. Se va culca în sfârșit, în bucătăria-nișă, pe două scaune, cu o pătură și treniul cu mesadă pe el, ca să-i iasă din oase tot frigul nopții. Asta până îi va repara cineva dormeaza, care, observase ieri, avea pânza sfâșiată și buretele scos.

Ca de obicei, liftul nu mergea și David urcă gâfâind cele câteva zeci de trepte până la el. Nu aprinse lumina în hol pentru că era destul de ziuă ca să zărească ceva prin ușa de la cameră și pentru că oricum la ora opt nu mai mergea curentul. Deschise ușa camerei și, deși din nici unul din sertare nu țâșni vreun mic agresor cu beretă verde, neagră sau roșie, părul i se făcu, pentru a doua oară în două zile, măciucă în cap: *toate lucrurile erau iarăși la locul lor,*

inclusiv dulapul și dormeaza. Ce-i drept, pânza cu care arau acoperite arcurile avea acum trandafirii parcă mai albaștri ca înainte.

8

Bâjbâi pe scară spre etajul doi, unde lumina zilei care se strecura de jos va lumina ceva mai bine. Se lovi însă, cu totul neașteptat, de un lucru care se dovedi mai apoi a fi o ființă omenească. De surprindere, el scoase un mic strigăt, însă ființa era moale și mirosea bine. El își ceru repede scuze. Și ea se speriasse, mai ales de strigătul lui. La etajul unu o distinsese mai bine - era o fată drăguță, poate nițel cam prea simplu aranjată pentru gustul lui, dar în tot cazul, părea mult mai normală decât o dormeză sfâșiată și reparată hocus-pocus! O mai văzuse de două ori, o dată la o cârciumă de cartier („Om bogat, om sărac“) altă dată cu un tip în vârstă care ar fi putut fi tatăl ei. Fata stătea deasupra lui și din tabelul din scara blocului știa că e singură. Sau, mă rog, domnișoară. Chiar și simplul fapt că locuia într-o garsonieră ar fi fost suficient poate, s-o treci la capitolul *necăsătorit*. Însă, în ultima vreme era o problemă să găsești o locuință. Și Trei Copii stătea într-o garsonieră. Probabil că nu merita mai mult.

David ar fi vrut în acest moment să arate distins, inteligent, bine îmbrăcat. Era însă nebărbierit, nu știa cum să înceapă iar de la etajul unu în jos se vedea prea bine. Așa că la ieșire el o luă la stânga, Valentina o luă la dreapta și totul se termină fără să mai înceapă.

Bine că nu era urmărit! Ce tâmpenie, cine să-l urmărească? Văzuse prea multe filme americane! Dar miracolul din garsonieră? Poate i se păruse prima oară sau i se păruse a doua oară, acum. Era prea obosit ca să mai gândească corect. Important era să-și supravegheze tot timpul urma, să nu fie surprins de *ei*.

9

Pe Felix îl întâlnește în față la *Orizont*. Rectific, pe atunci, deși aveam toți același orizont (e vorba de câțiva ani doar) cârciuma se chema *Snack-Bar*. David se uitase într-un dicționar să vadă ce înseamnă. În ciuda titlului, aici paharele se goleau încet iar comenzile erau onorate la fel de încet - ca la aproximativ toate cârciumile din oraș și nu numai.

Și Felix aștepta să se deschidă. Se vedea după ochi că dusesese o bogată activitate culturală noaptea trecută - venise să se dreagă. Felix se cam îngrășase în ultima vreme și-l cam lăsa părul, în rest era același băiat bun care cânta serile pe la chermeze și chiar pe la nunți. Băgase mulți bani într-o stație de amplificare și o orgă electronică pe care le dădea unor formații de amatori fără scule în dotare. Avea și el partea lui de la nuntă plus că mai venea cu formația de mai bea și el câte un pahar. Ziua lucra când pe macara, când la numărare scânduri în docuri iar la sfârșitul săptămânii dispărea câteva zile prin satele românești unde

românul s-a născut poet cu gust de muzică bună (*Dă mamă cu biciu-n mine, Magdalena, Bălălău, M-am născut între Carpați* și alte nestemate ale folclorului de calitate) și era greu de găsit de cineva din afara lumii lui. Chiar și nevastă-sa, cu care trăia cu acte, dar la care nu avea pretenție, nu prea știa de unde să-l ia când îl căuta miliția pentru vreo reclamație în legătură cu vreun chef pe tren sau scandal la bufet. Sau așa spunea ea. Felix trăia noapte de noapte pentru muzică (și din muzică), în vreme ce milioane de stele pe care milioane de civilizații se coc de capul lor, strălucesc în singurătatea bolții cerești.

Felix avea aproximativ aceeași vârstă cu David și, bineînțeles că primise și el citație.

- Și, bineînțeles, că nu mă duc, gagi! Eu nici măcar nu am domiciliu stabil, vocația mă împiedică. Și citația mi-a venit pe adresa nevastă-mi. Tot aici vin și amenzile.

Când ușa se dădu de perete, cei câțiva matinali se repezită la mese ca supraviețuitorii Titanicului pe scândurile libere.

- Și nu ți-e frică să nu te duci?, întrebă David.

Ospătărița veni prompt spre masa lor, ba chiar îi și depăși: la o masă din fund tocmai soseau doi tipi îmbrăcați din top, poate chiar doi străini. Nu, nu erau dintre extraterestrii lui Fred.

- Bineînțeles că nu mi-e frică. Sunt un om cinstit? Sunt! Am făcut eu ceva rău? Bineînțeles că am mai făcut, da' cine mă știe? Eu la viața mea nu le-am prea avut cu cetitul. O singură carte am reușit să termin (aveam pe atunci vreo paișpe' ani și eram, oricum, la Școala de Corecție). De atunci m-am hotărât eu să nu mai citesc cărți. Bineînțeles, când e vorba de o citație, ceva, o citesc de două ori. Dar nu mă duc - n-am primit-o!

- Ce carte?, întrebă David.

- N-ai de unde să știi, noi suntem generația de după patruș' patru. Alo, domniță, strigă el, vă rugăm și noi două mititele. Domnu' plătește. Apoi, ca să nu rămână dator cu o explicație: „Crimă și pedeapsă“ se chema. Apăruse pe vremuri când se citeau numai cărți rusești. E cu unu' care dă în cap la o baborniță sau cam așa ceva și în loc să-și vadă de treburi, face pă el de frică și se predă singur. Mare dobitoc. Nu știa că și miliția, cât o fi ea de miliție, are prea multe pe cap. Dacă e sparger în sectoru' de stat sau se sparge casa la barosani, ce contează un violaș acolo sau că mai creștezi pe unu la o parolă? Nu te găsește nimeni dacă știi să te dai la fund. Și dacă te găsește - mucles! Nu știi nimic, n-ai văzut nimic. Cât poate să te bată cineva în timpul programului de servicii? Se satură și ei. Totu' e să-ți ții gura și o ții așa vreo sută de ani. ***Cine n-aude, nu vede și tace, trăiește o mie de ani în pace!***

David vroia din tot sufletul să trăiască măcar o sută de ani în pace, însă se gândi că era mult mai bine să știe decât să nu știe. Gândul că poate era amenințat, poate chiar urmărit, dar că tot atât de bine putea să fie o confuzie îl făcea să-și tot schimbe direcția. Acum, tentaculele imediate ale progresului își sticleau ferestrele goale în lumina puternică, ireală a soarelui. Pe aleile acoperite

cu brumă nici un pas uman nu lăsase urme. Flori uscate de gherghină, flori mâncate de liliac și ziare împrăștiate. Ziare care odinioară fuseseră noi și bineînțeles spusese Adevărul și numai Adevărul. Institutul se găsea undeva lângă o fostă berărie, după care urma un maidan pe care nu mai avea cine să aducă gunoaiele. Singură, clădirea-baracă a Institutului păruse să fie locuită la prima vizită. Clădirea i se păruse atunci încadrată cu totul nepotrivit în restul peisajului. Nici măcar nu-și mai amintea să fi văzut clădirea înainte. Decât poate într-un film sau descrisă într-o carte. Nu merita să-și bată însă capul - construcții noi și fără gust se ridicau astăzi la tot pasul în jurul nostru, clădiri fără vârstă; într-o toamnă îmbătrânesc cât altele în zece, căci mortarul prost făcut îmbătrânește repede.

O bătrână cu un cărucior de butelie gol trecu uitându-se bănuitor. Locul era acum pustiu și biata bătrână, care auzise desigur multe, se temea să nu-i fure careva căruciorul. David mai făcu câțiva pași și observă că trecuse de mult de maidanul cu gunoaie vechi. Poate se rătăcise. O luă în sens invers, trecu din nou de maidan și de berărie. Poate se înșelase. Se opri să privească fiecare casă, apoi găsi pe un stâlp o plăcuță ruginită cu numele străzii. Nu se înșelase, strada era asta! Se gândi s-o întrebe pe bătrână însă trebui aproape să fugă, bătrânică era sprintenă - era în joc însuși căruciorul!

Nu, nici bătrâna nu auzise de o instituție nouă în zonă. David simți cum broboane mici de sudoare îi părăsesc corpul prin pori și reintră apoi în același corp, ascunzându-se. Hotărât lucru, trebuia s-o șteargă de aici, locul era blestemat! Ajunse destul de greu în Bulevardul Coșbuc. Așteptă să treacă două autobuze din care ar fi putut fi văzut, urcă treptele, două câte două, și pătrunse în Palatul telefoanelor. Nu voia să audă altcineva convorbirea, așteptă deci ca acel care vorbea la unicul telefon interurban în funcțiune să termine și dădu deoparte pe tânăra care tocmai încerca să pătrundă în cabina antifonată.

- Imediat termin, o asigură băiatul, așteptându-se la proteste. Formă numărul Combinatului. Era ca de obicei, ocupat. Formă al doilea număr, care se nimeri să fie liber.

- Emil, sunt eu.

La capătul firului, celălalt se gândi puțin.

- A, David, bine c-ai sunat - mi-a venit și mie o citație cum ți-a venit și ție. Diseară e meci și n-am mai avut cu toții parte de unul de anul trecut. Nu m-aș duce la Institut, spun că nu m-am uitat în poștă și gata!

David tăcu.

- Tu chiar că nu vii la lucru? Să dau un telefon lui Turbatu' să spun că ești bolnav?

- Ne e nevoie, la ora asta cred că știe ceva. L-am rugat pe Fane să spună, că doar e secție-n secție cu mine.

Emil se supără.

- De ce nu mi-ai spus, domnule, mie? Trebuie să apelezi pe la alte persoane!?

- Nu ți-am mai spus că Fane e secție-n secție cu mine? Și îl cunoaște pe Turbatu, joacă pocher împreună.

- Păi tocmai, că de la poker nu se știe. Da' care Fane?

- Fane, Față Putredă de la UTS.

Emil râse răutăcios.

- Păi ce-ți spuneam, apelăm pe la tot felul de indivizi! Fane ăsta n-a venit astăzi la servicii. Că chiar aveam treabă cu el și am întrebat și pe Bițu, îl știi pe Bițu, și mi-a spus că n-a venit. Încă încerca să-l acopere, zicea că n-a întârziat niciodată după unsprezece și c-au sunat și acasă și nu știe mă-sa.

David se întoarse cu fața spre geamul cabinei, cu receptorul în mână. Fata care aștepta îi zâmbi, iar el nu putu să-i răspundă deși era pentru a doua oară în ziua aceea când se întâlneau. În telefon se auzi atunci parcă un *sunet* straniu, de parcă s-ar fi vorbit prin satelit. „Tensiunea“, gândi David sau poate că nu se gândi la ceva anume, știut fiind că David gândește încet.

Ieși din cabină și rămase locului, prostit, o vreme.

11

Când ești foarte tânăr și trebuie să alegi între a fi depistat pentru cine știe ce infracțiune, bănuială de infracțiune ori răzbunare juridică și a dispărea o vreme sau definitiv din viața de mai ieri pentru o viață liberă (nu de haiduc, în haiduci nu-și mai pune de altfel nimeni nădejdea în vremea de azi), dacă n-ai vândut în viața ta bilete cu suprapreț sau țigări Kent cu o foaie și un sfert în fața hotelului Dunărea, când n-ai părinții undeva la țară într-o zonă necooperativizată de munte și nici măcar rude în străinătate, nu ai ce face decât să procedezi ca Rascolnikov. Pentru acei dintre dumneavoastră care n-au citit se vede „**Crimă și pedeapsă**“ (și sunteți, oho!, destui) individul citat hotărâse că e mai bine să se predea decât să trăiască la infinit cu teama că a fost deja descoperit și că la următoarea carte poștală amenda va fi mai mare de 1000 de lei. Și David s-ar fi dus desigur să se predea la Miliție și Miliția l-ar fi îndrumat desigur la noul și blestematul sediu al Institutului care fusese desigur demolat, ce să ne mai mirăm, doar fuseseră ele demolate monumente mai vechi, biserici și cavouri romane care atestau de altfel nu știu ce. Dacă în fața sa nu ar fi apărut atunci ca o salvare Valentina, sunt sigur că David s-ar fi dus să se predea. Valentina părea însă o Circe disponibilă care să-l rețină poate, să-l ascundă chiar cu riscul de a-l preface în porc. David, care nu mai avea Penelopă, putea accepta orice la o adică. O fată ca ea nu putea primi tot felul de cărți poștale și nu putea fi urmărită decât în scopuri profund omenești. Când ea ieși din cabina telefonică el o acostă familiar, cu tot tupeul de care nu se credea în stare.

- Nu mai sunteți căsătorit?, întrebă ea pe un ton neutru.

- O, demult, răspunse el mândru.

- Păi nu prea te-am mai văzut prin bloc, trecu ea la atac.

David ridică din umeri.

-Păi ce dracu' vreți să fac în bloc de unu' singur? Stau acasă și am niște migrene... de nu mă văd! Mai ies și eu la un film, la o bere. V-aș invita la o cafea, ceva. La mine nu se prea poate.

- A, aștepți pe cineva, insinuă ea.

- Aș, da' de unde! Da' știți cum e la burlaci.

Da, știa cum e la burlaci. Și ea avea chef de o mică cafea poate de un mic coniac. Da' nici la ea nu se putea, că era deranj.

Faptul că el era la acea oră un tip care se strecoară, care fuge de una sau alta din legile scrise sau nescrise, rotindu-și în permanență privirea atunci când se deplasează neregulat și neuniform sau atunci când vorbește cu tine, că este mai mult sau mai puțin încadrat în muncă iar Valentina nu primea tocmai bani însă „mici atenții“ care, laolaltă cu micuțul ajutor de la părinți o ajuta să trăiască de bine de rău și să aibă țigărica ei bună, cafeluța ei naturală (și asta e o chestie, nu știu cum să vă spun!), o brânză, o carne și alte lucruri terestre, stabili între ei un soi de egalitate. El mergea mișcându-și ochii și ciulind urechile iar gura îi turuia ca să umple goluri și ca să-i mulțumească ei pentru prezență. Cu două zile în urmă ar fi evitat-o pe fată, ea nefiind ingineră și neavând, cum se spune, o stare socială corespunzătoare. Și pentru doi tineri la vârsta lor nu e greu să se simtă bine împreună, indiferent de una și de alta. Chiar și subiecte de conversație se găsesc din belșug, de la „de unde să procurăm cafea exotică-fără pesmet, paie și alte ingrediente misterioase“ și până la „cine mai crede astăzi în farfuria zburătoare“. Valentina acceptă o mică sută de grame de coniac (fuseseră asigurați că e Milcov, dar era altceva, cu gust de drojdie) și se încălzise.

- Și apropo de nechezol, înlocuitorul nostru de cafea. Două doamne stau de vorbă între ele. Cică, „dragă, pe soțul meu nechezolu' l-a făcut să aibă oarece schimbări anatomice“. „I-auzi dragă“, face ailaltă, „asta se cheamă mutație“.

- Mutația nu e pe buletin?, întrebă David

- Taci și ascultă, se supără Valentina. „Asta se cheamă mutație, dragă!“ „Nu-ș' cum se zice, da' în tot cazu', de când bea nechezol, o are ca de cal!“ „Oh, vai“, se extazie Valentina în rolul doamnei, „chiar așa de lungă?“ „Nu“, răspunse doamna, „așa de neagră!“

Situația începea să se înnegrească. Valentina nu prea dădea semne că s-ar fi răzgândit, să-l invite adică la ea. Se făcuse deja ceasul cinci seara, oamenii ieșiseră de la lucru și ei doi puteau fi surprinși de cineva plimbându-se pe Faleză, unde toată lumea se plimbă și poți fi văzut bine din toate părțile. Începuse să-și facă probleme pentru restul nopții. În gară era pericolul să fie săltat de vreun reprezentant al ordinii și întrebat de ce doarme în sala de așteptare. Dacă și-ar lua bilet, trenul l-ar putea duce de fapt undeva. Dar și banii s-ar termina mai repede și el nu avea ochii interesați ai Valentinei ca să se descurce în condiții limită.

- Am să plec din oraș, spuse el cu obidă. Valentina se uită întrebătoare.

- Cu serviciul?

- O, nu, nu plec de tot, dar nu am la cine să mă duc aici. Părinții sunt la

mare că nu capătă concediu decât iarna, frate-miu m-a refuzat oarecum iar la mine am avut inundație, ă... un fel de inundație. Și așa era insalubru.

- Mergem la o prietenă?, invită ea.

- N-aș vrea să-ți stric programa, spuse el. Nu venea nimeni să te vadă seara asta?

- Ba da, da' vine și mâine, dacă vreau eu, spune ea. În fond, e interesul lui, nu?

David nici nu vru să se gândească la ce fel de interes putea fi vorba. Vru să-i sărute mâna dar ea îl sărută brusc ca în filme, apoi îl mușcă de buză, făcându-l să țipe de durere și de frică. Cineva de pe stradă întoarse capul, o doamnă mai în vârstă, însă Valentina îi trimise un gest obscen și-și văzu mai departe de treabă. În curând veni însă tramvaiul și ea îl trase de mână.

- Ei, hai, ajunge.

Ea se cocoță pe un scaun, înainte ca un domn gras să se poată așeza la rândul lui cu dosul său enorm. Bărbatul oftă.

- Nu-i rău deloc, spuse Valentina, apoi îl uită câteva stații.

12

Gina era și ea o ființă singură. Mai „bătrână“ cu câțiva ani decât ei, închinase deja steagul. Fără să fie urâtă, nu fusese sărutată decât de vreo patru ori în viață de vreun bărbat și se mândrea (la modul amărât) că ar fi încă virgină. Cel puțin așa pretindea, nu o spun eu. Se înconjură cu o adevărată armată de pisici, niște exemplare care, fără a fi cât de cât nobile, aveau un farmec deosebit. Gina își alegea pisicile printre cele independente care, ca și ea, nu ademeneau rugătoare motanul pe streșinile orelor târzii. Pisici corecte, care nu făceau murdar deși fuseseră recrutate direct de pe maidan sau furate de pe la alți stăpâni, ființe care știau să mulțumească cu demnitate pentru bucata de pâine, fără a linguși excesiv sau a mima niște sentimente femeiești. Ea și ele coexistau, într-un soi de egalitate. David, care nu avea nimic împotriva acestor mici ființe, ca și pentru majoritatea altor lucruri de pe Pământ, le acceptă cu bunăvoință. Și nici ele nu se arătau jenate, curioase sau mai indiferente decât este cazul cu cineva pe care încă nu-l cunoști. Cumpărase flori pentru Gina, „copiilor” nu le luase nimic iar Valentina îi sugerase și o sticlă cu lichior de caise de care tot ea făcuse rost până la urmă - David nu avea nici un fel de relații profitabile, de parcă n-ar fi locuit pe Pământ. Lichiorul putea fi potrivit pentru doamne. Coniac, nici nu putea fi vorba, se găsea mult mai greu.

- Nu aveți televizor?, întrebă într-un târziu tânărul, când sporovăiala fetelor începu să lăncezească.

- Se trăiește foarte bine și fără televizor, spuse gazda. Oricum, din cauza blocurilor din față, nici unul dintre vecinii mei nu prinde la ruși iar jurnalul se citește și din ziare, dacă ai totuși poftă de așa ceva. Abia am însă timp să trăiesc și să văd din balcon ce se petrece imediat lângă mine. Restul sunt fleacuri - că a

căzut nu știu ce bombă, că e inundație la americani sau că Pământul e rotund - asta oricum nu se poate verifica. În orice caz, nu cu mijloacele mele. Spui că sunt sceptică însă nu vezi, nici din maimuță nu ne mai tragem cică acum, deși maimuța e obișnuită săraca cu cozile. Mie îmi ajunge să mă uit la televizorul străzii, al grădinii din fața blocului, al camerei. Astea nu sunt lucruri trucate. Pisicile mele, puținele plante din oraș, strada. Dacă stai puțin să vezi ce fac alții, te umflă pur și simplu râsul. De fapt nimeni nu se mai controlează în ziua de azi decât numai la ședințe. Toți sunt ca niște apucați. Numai la film îi pune regizorul să se descurce după o logică. În realitate sunt ca niște albine proaste, trebuie să scoată polenul nu de pe flori ci de pe mătasea broaștei, că și aia e plantă. Parcă ar fi roboți!

David se gândi că și el era, acum o oră, privit din balconul fermecat al Ginei, un robot sau o albină proastă. Sau poate că nici nu se gândi la așa ceva, nimeni nu se imaginează sub balcon.

- Haideți să vă arăt! (îi împinse în spatele ferestrei). Uite-i pe ăia din stație - se mută de pe un picior pe altul. Nu s-ar spune că se gândesc la ceva, arată ca niște prunci opăriți. Uite ăla cu ziarul - dacă îl întrebi peste zece minute ce a citit, nu mai știe. Se gândește pesemne de unde să împrumute niște bani, altfel n-ar sta cu prima pagină a ziarului sub ochi, de parcă ar avea ce să citească acolo. Sau uite la aia cu sacoșa babană - transpiră mititica, dar e prea doamnă ca s-o lase jos și să se lase și ea pe bordură. Ba ar putea să-și scoată și pantofii, că tot o strâng, dar ăia ar considera-o nebună.

- Uite-i pe ăia care aleargă, se amuză copilărește David. (Vedeți că băiatul acesta, fără simțul ridicolului, nu s-a văzut și el din balcon?) Uite-i cum fug sperați, s-or fi săturat să tot aștepte tramvaiul. Nici nu văd pe unde calcă - de aia nu are nimeni în ziua de azi pantofi cu tocuri întregi - în două săptămâni de când i-ai luat i-ai și stricat pe drum, apoi ți se strică și mersul. Uite, ăla, fabulă în continuare băiatul, o fi având carne congelată în diplomat și se teme să nu curgă în tramvai și să fie descoperit. Sau să nu curgă sânge peste dosarul cu debitori-creditori pe luna în curs, pe care l-a luat să-l lucreze acasă, ca să nu mai muncească iar și duminica la servicii, ca de obicei...

- Cred că Gina se uită la fel și la noi, râse Valentina. Și tot așa ar trebui să se uite și la ea, când cară lapte pentru pisici. Oamenii stau din noapte la coadă, ca să apuce un kilogram pentru copii, iar dumneaei cară pentru mamifere inferioare!

Era un fel de răutate în glasul Valentinei, dar Gina o luă ca pe un compliment.

- Da, am făcut câte ceva pentru sufletele astea mici și independente. Iar dacă Bomba va exploda într-o bună zi, glumi ea, atunci să se poată spune că măcar ele au avut burticica plină până în momentul ăla.

La Gina era plăcut și sigur. Pisicile nu sunt niciodată urmărite și nici nebunele singuratice. Plăcut era și faptul că nu se simțea în aer părul celor douăsprezece pisici. Dar nici în apa potabilă, care pe aici nu e de băut, mi-a spus

mie cineva că apa din orașul meu, de exemplu, e un mediu excelent de cultură pentru bacterii și alte dihăanii și când spun un mediu excelent nu mă refer doar la un mediu posibil. Pe jos mocheta subțire, mobila mată, patul acoperit cu o cuvertură dintr-un material satinat, nu lăsa să se bănuiască cantitățile de păr din atmosferă și de peste tot.

Afară se întunecase, lăsaseră doar lumina mică de la candelă - Gina era nițel bigotă; de ochii lumii zicea ea. Farurile rarelor mașini de pe stradă măturau interiorul camerei ca în filmele despre lagărele de concentrare naziste. David nu făcu însă legătura cu lagăre și cu nimic altceva. El se simțea pur și simplu bine și apărât aici și s-ar fi simțit bine și apărât oriunde dacă ar fi fost lăsat în pace. Și s-ar fi simțit bine și apărât dacă toți cei din jurul lui nu s-ar fi simțit deloc bine și apărați, cu condiția să fi fost lăsat el în pace. Valentina se cuibări firesc cu capul pe umărul lui. Lui David i se făcuse somn. Tăceau cu toții. Caloriferul care se încălzea sau se răcea, nu se știe bine, nefiind aproape niciodată cald, pocnea încetșor, ca niște contacte electrice dintr-o cabină de comandă. Întreaga cameră părea atunci o navă spațială croindu-și drum prin spațiul sideral. Dar ce e asta? David are cumva amintiri? El nu ține minte să fi zburat vreodată cu avionul, darămite cu o navă din astea, spațială. Valentina se întinse și lovi cu piciorul cărțile de sub canapea, care se surpară ușor. Ea mângâie cu degetele picioarelor cotoarele groase ale cărților, apoi îndoii piciorul și-și urcă talpa în sus, pe piciorul lui, trezindu-i o dorință nebănuită. Sau poate că el, moțând, se gândea la borurile spațiale, cât mai departe de Pământul acesta plin de berete negre, roșii sau verzi.

- Suntem o generație făcută din sferturi de idealuri, spuse Gina fără nici o legătură. Ne dorim ceva până la un anumit punct - ceva imbecil, desigur: o pereche de ciorapi cu model frumos, un spray din import, o căsătorie.... Ne dorim câteva lucruri câteva zile apoi, câteva zile, nu ne mai putem dori nimic special - pur și simplu ne întrebăm ce dracu' să facem cu perechea de ciorapi, cu spray-ul din import, cu căsătoria. Spunem cuvinte mari, ne dorim să trăim o sută de ani, dar pentru ce, pentru ce?

- Peste o sută de ani eu o să fiu un electrician clasa a șasea, totul va fi O.K., spuse David.

- Pur și simplu nu avem de ce să mai trăim, continuă Gina. Trăim de pomană. Fără cultură adevărată, fără hrană, materială sau spirituală. Ne gândim la supraviețuirea fizică în loc să ne gândim la supraviețuirea culturală. Eu de-aia nu m-am măritat, ca să nu aduc și alți nenorociți pe lume, căroră să nu le pot spune niște lucruri simple, să le explic cuvintele. Când or să mă întrebe, mamă, ce e aia **LIBERTATE?**, să-i spun, dacă mă întreabă asta în autobuz, "Taci copile, că de asta nu se întreabă tare, că se interpretează"....

- Acu' pur și simplu exagerați, încercă David s-o mai tempereze. Se vede că nu citiți ziarele și stați puțin cam... izolată de lume. În ultimii ani nu s-a spus lucrurilor pe nume? Dar mai avem din astea, cum se zice?, reminiscențe ale trecutului burghez.

- Nu reminisce. Lumea e din ce în ce mai burgheză, plescăi Gina. Dacă nu aduni, chiar și furând nițel, poți să treci singur în rândul nătăfletilor. Nimeni nu te întreabă de unde ai mașină și, dacă te umflă în sfârșit ilicitul, toată lumea va spune: „Vai ce ghinion, săracul! Da' lasă, că scapă el, face la loc milionul!“

- Sunt păreri și păreri, mormăi David.

- Vreau să știu unde sunt certitudinile, se supără Gina. Dacă și istoria se schimbă de la un an la altul, că până la urmă or să pună și un ministru de istorie!

- Toate lucrurile se schimbă, oftă Valentina și se apucă să-l strângă pe David, ca să se mai încălzească. David nu mai spuse nimic. Fata îi șopti la ureche: „Las-o, are fixurile ei!“. Apoi, tare: Și limba se schimbă și pe cine faci răspunzător pe chestia asta? Apar tot felul de neologisme și prescurtări care ne trebuie, că nu toată lumea vorbește după dicționar și ai nevoie să fii înțeles scurt și bine, nu? Un cuvânt se scrie într-o sută de feluri și nimeni nu se mai miră, alte cuvinte au devenit niște etichete. Spune-mi, de exemplu, că simțim un gust leșietic. Dar câți dintre cei tineri știu ce este leșia și cum arată? Iar într-o zi ești asigurat că leșia e grozavă, ca peste nici zece ani ea să fie combătută cu îndârjire. Nu ai siguranța că înțelegi și că ești înțeles. Mă uit la cei care vin după noi -ăștia vin degeaba - locurile lor sunt în mare parte ocupate, sita e mai deasă! Sunt mai cinici însă decât noi, așa se pare, nu cred în nimic și, după ce pică la prima facultate (că facultatea e un hobby național) se așteaptă la orice și sunt în stare de multe. Fiecare caută să câștige ceva pe lângă puținul pe care și-l ia când nu-și face planul, apoi încearcă să-și cumpere un post mai bun. Mie unul mi-a cerut un cartuș pentru un post la sere. Știi cum se muncește la copilit, la garoafe? Nu după multă vreme umbli aplecat de spate ca un echer. Poate sunt prea bătrână, dar nu sunt, cred că văd lucrurile clar căci am încercat multe. Pentru voi bărbații e mai ușor - alcoolul și sexul. Muierea vede de cozi și de casă, copiii cresc singuri. Dacă muncește și unul și altul (și altfel cum să te descurci?) copilul rămâne în grija creșei și a școlii. Iar școala se tot plânge că nu i se face nimic plodului acasă. I se face - îl mai bate tata, îl mai bate mama. Îi mai cumpără unchiul care lucrează la Abator o pereche de blugi. Nu merge, profesorul ar vrea să-l lase repetent, dar i se taie din salariu. I se pretinde să-l facă pe Goe să treacă. Și poate că Goe e un întârziat mintal, poate că profesorul a făcut facultatea lui de nevoie. Așa apar tinerii aceștia grăbiți și nepăsători. Vin la mine făcând-o pe bărbații și pleacă convinși că sunt. Îi las să vorbească, să-mi spună cât de deștepti pot fi. Și eu aș fi putut, cu puțin noroc, să fac Filologia. Așa aș fi dat și eu drumul să treacă la serii întregi de imbecili. Noi poate am fost mai proști, am crezut până la un moment dat tot ce ni s-a tot promis, ei însă nu cred **nimic**. Nu cred în nimic!

David aruncă o căutătură spre candelă, dar nu deschise gura, de teamă că nu a prins totuși esența. I se făcuse cam somn.

- Noi, continuă ea cu ochii strălucind la luminița candelii, am fost, poate mai suntem puțin, o generație culturală. Aveam nevoie de cultură. În liceu, nu

aveam cu ce să-mi cumpăr ciorapi, dar făcusem rost de un Freud de ocazie și citeam Bulgakov pe sub bancă și în tramvai. Cine mai are azi o bibliotecă adevărată, nu mai citește. E și păcat - a apărut Istoria Literaturii lui Călinescu; Profesorul Pantazi, un tip deosebit, trebuie să-l cunoști, n-a apucat să facă rost, deși alergase într-un suflet să aducă de acasă banii în batistă. L-am văzut și eu, erau o mulțime de bani mici, acolo, de cinci lei, ba chiar și de un leu. În schimb tovarășul Pralea, responsabilul de la Aprozarul nostru, o are în bibliotecă. Am fost pe la el, că e vecin cu noi, când nevastă-sa era plecată la țară. „Ce faceți cu ea?, l-am întrebat, ați început s-o citiți?“ S-a uitat strâmb la mine. „Păi de ce s-o citesc?“ Pentru c-ați obținut-o, bănuiesc, destul de greu. Știu pe cineva care și-a vândut din casă, ca să facă rost de bani pentru ea și tot nu a făcut rost“. „Ehe, Valiușa, dragă, eu am relații peste tot. Mai un morcov, mai o fasole, mai un cartof... Și mai pică, mai o cărniță, mai un vinișor, mai un Călinescu...Pe **ăsta** l-am luat pentru copii. Ei or să citească!“ Mi-a venit să râd - de unde copii? Cu ce are el de la natură, n-o să aibă niciodată cine să citească în casă la ei Călinescu. Întreaga populație a țării, după statistici e alfabetizată, dar tot mai puțini trec de silabe. Și ce-ți trebuie cărți când poți să te duci frumos la un spectacol video clandestin? La mine, spuse ea, în copilărie nici nu era televizor! Tata ne citea seară de seară din cărți mari, poate prea grele pentru noi: „Pădurea spânzuraților“, „Roșu și negru“, „Crimă și pedeapsă“ ...

- O carte bună, spuse David precaut.

- E un lucru bun că ai citit-o, e o carte mare. Poate că de aici ni se trage cu romanul psihologic. Tata ne citea în fiecare seară - asta dezvoltă imaginația. Apoi, mai erau lecturile de pe budă. Pe vremea aia nu se inventase hârtia igienică la noi și foloseam zierele pentru asta. Le foloseam total. Mergeam în fundul curții la budă și, înainte de a le folosi, le citeam. Tata înjura mereu că tot întârzie la servicii din cauza mea.

Gina adormise între timp pe canapea. Cei doi priveau prin întunericul camerei la geam ca și cum ar fi privit un televizor. Mâna Valentinei îi mângâia părul. David închise puțin ochii.

- De ce oare suntem bolnavi de visare? Avem și televizor și ciorapi de nylon, omul a ajuns pe Lună, mâncăm salam artificial cu soia și tot nu ne mai vindecă nimeni de visuri!

David mormăi prin somn că așa e, dar nu era decât un murmur, ca și cum un zid s-ar fi așezat mai bine. David nu era însă bolnav de nimic.

Se trezi pe la cinci. Fetele dormeau, felinele dormeau. Gina pe canapea, înconjurată de cele douăsprezece pisici, cu o mână atârând pe jos, Valentina, strânsă de frig pe mochetă. Caloriferul era totuși cald, probabil că cel de la stație se îmbătase și uitase deschis circuitul peste noapte sau pur și simplu în cartier stătea cineva **mare**. În cameră era însă destul de frig. Nu găsi nimic mai

gros, nici o pătură - Gina nu cumpărase, se vede, nici măcar păturici pentru pisici. El căută în baie și aduse un prosop mare, flaușat, cu care o înveli bine pe Valentina. Gina nu suferea de frig, o înveliseră felinele cu blana lor moale.

Valentina scânci prin somn. Pe sub canapea David zări o mulțime de cărți pe care le simțise noaptea cu piciorul. Ce dracu' putea face femeia asta cu atâtea cărți? Poate le citea. Atunci, ea când mai trăia?

Ieși fără să facă zgomot. Pe culoarele întunecate nu era nimeni. În fața blocului, în ciuda frigului, se simțea din plin aroma gunoaielor aruncate în și prin jurul containerului.

- Ce faceți, domnu' Ciocan? auzi tânărul deasupra lui. În balcon, o bătrânică înfocolită, pe care n-o zărise de la început din cauză că folosise terenul. La început intră în panică, crezu că lui i se adresează bunica îmbrăcată ca un vânător de munte în misiune de strecurare.

- Săru'mâna, madam Ambroze, se auzi un glas din spatele containerului. Ridicându-se din poziția incomodă în care căutase, individul își îndreptă sprinten spatele. David tresări. Omul purta beretă - de fapt o bască - cotiere din mușama, mănuși de pânză cu degetele cam rupte, cizme înalte, cazone. Sprijinită de containerul cu gunoi, o sculă specială - un cârlig la capătul unui băț - iar nu departe o traistă cu bucăți mucegăite de pâine (erau se vede și blocuri pentru lumea bună prin preajmă,ăștia își cam pot permite să arunce pâine la container). David recunoscuse recuzita unui pescar de gunoi. În ultima vreme văzuse mereu bătrâni, în special tot felul de nenorociți, care răscoleau gunoaiile în căutarea resturilor de hrană pentru porcii lor și ai altora. Porumbul nu se prea găsește și nu e rentabil și se pare că există un trafic cu resturi. pe strada mea era acum câțiva ani un „șef“ care strângea de la breslași, zilnic, saci cu resturi, la douăzeci și cinci de lei sacul. Bineînțeles, se ținea cont și de calitate. Dar uite că anonimii colectori de gunoaie nu se recrutau numai dintre nenorociții care beau mult până cad în șanț, mai există și unii care au o adresă, un nume bun în mahala și sunt respectați pentru că muncesc, nu se mulțumesc cu pensia și nu se îndură să cerșească de la nepoți.

- Ați luat-o de dimineată?

- Păi altfel mi-o iau alții înainte. Aici e vadu' ăl bun. Da' ce vă face soțu'?

Bătrâna chicoti.

- Mereu mă întreb, dom' Ciocan. A murit săracu', nu mai suferă.

- Săracu', spuse și dom' Ciocan, ochind o bucată mare de pâine.

David își ridică gulerul la treni și hotărî încotro să apuce. Începuse o nouă zi, poate mai bună.

- Până la prânz mai scot o șarjă, spuse bătrânul cu voie bună. Altceva?

- Îl visez pe frate-miu. Poate mă ia la el și scap.

- Vai, așa tânără, se indignă bătrânul. David dădu colțul și nu se mai opri până în stația de tramvai. Se apucase să citească din Lumea când acesta veni. Era la o oră când prea puțini au nevoie de el. Va coborî la Casa Tehnicii (titlul

complet pomenind ceva despre tineret - tineretul are mai mult timp liber, nu are de crescut plozi - se duce cam zilnic la Casa Tehnicii, la discotecă).

- Ai completat și tu? spuse în șoaptă unul cu ochelari.

- Nu, pe mine nu m-a chemat, răspuse altul plin de acnee. Se pare că cei din cartierul Mazepa scapă de controlu' ăsta. I-a chemat numai pe ăi de pe strada Traian.

- Nu-i adevărat, eu stau în Parcul Cheferiștilor și tot m-a chemat, spuse al treilea, un tip atât de scund încât vocea lui părea că vine pur și simplu dintre cei doi. Nimeni nu scapă, nu vă fie frică!

- Să fie recrutare, cumva?, se sperie cel cu acneea.

- Nu domnule, veni de jos vocea, sunt sigur că-i în legătură cu malaria sau chiar cu SIDA. Că îți bagă niște întrebări dacă ai venit din străinătate sau, mă rog, dacă știi pe cineva.

- Oare să avem și noi SIDA?, făcu curios cel cu ochelarii.

- Au ceva alții și să nu facem și noi repede?, spuse cel de jos. Bineînțeles, nu atât de puternică ca afară, că suntem la început doar.

Cel cu ochelarii pufni doar - nu era de acord cu informațiile difuzate de celălalt.

- Ce tot exagerați dom'le? În fiecare zi vine alt zvon tâmpit!

David, care era deja de dimineață într-o dispoziție ceva mai bună, zâmbi. Deci asta era! Cum de nu se gândise că putea fi vorba de un virus periculos? Bieții oameni încercau să-i apere pe toți aceia care aduseseră câte ceva din străinătate, iar el se ascundea ca un hoț doar pentru că cineva îi cotrobăise prin lucruri. Încercă să-și aducă aminte dacă nu dezamăgise vreo femeie în ultima vreme. Așa s-ar explica și debandada de la început și ordinea de la sfârșit.

- Gigi n-a dat pe acasă de trei zile, spuse atunci o doamnă micuță, îmbrăcată în negru. Nu știu dacă să anunț Miliția sau nu. A mai întârziat el câte o zi, da' atunci era mai tânăr. Să nu fie, mă gândesc, ceva legat de declarațiile pe care a trebuit să le completeze.

- L-a chemat și pe el?, nu-i veni să creadă femeii de lângă ea. De parcă numitul Gigi n-ar fi meritat și el să fie chemat.

- Da, marți l-a chemat la întreprinderea aia și prostu' cică s-a pus să răspundă la tot ce l-a întrebat ăia. I-am supus eu că nu se merită în ziua de azi să fii sincer cu *secretii* tale!

- Păi de ce, are **bube**?

- Are o mătușă care l-a crescut și nu mai știe de ea.

- Ei, pentru-atâta îi dă drumu'. Da' nu te supăra, a lu' matale a mai plecat el de-acasă. Mai așteaptă! Mă mir de a lu' Hristăchioaia, că ăla e nebun cu acte și zicea mă-sa că l-a luat de două zile și n-are nici o veste. Dacă nici nebun nu mai e omu' sigur că nu te cheamă...

Văzând că David ascultă cu interes, femeia tăcu și feri fața.

- În tot cazu', madam Ionescu, în Piața 11 iunie am găsit cartofi. Și nu era nici un pic de coadă.

David coborî la Casa Tineretului. Până la blocul lui Fane nu avea mult. Trebuia să-l caute, probabil că încă nu plecase spre servicii. Vor merge împreună la lucru și cu asta basta! Ce idee să-ți imaginezi că unul ca Fane poate fi răpit sau reținut! Un om cinstit, sau mă rog, în limitele admise de lege, când doarme.

În holul de jos se lovi de mama lui Fane. Femeia plângea încetișor, fără vorbe.

- Doomnu' Pangros, viină te roog s-sus. Căă a veenit un doomn și caaută prin sertiaaree și io nu știu ce să mă facî. Mi-e friică să strigî, să nu pățească ceea Fani al meuu. Poate-a făcut ceva răuu și caută amprentilii....

- Cine e ăsta? sări David. Nu v-a arătat legitimația?

- Daa, siigur, recunosc încurcată femeia, da' cu denumirile asteaa, euu... Și-mi toot jucau literili în fațăă, când mi-o zîs di Fănicî...

Începură să urce scările - mai întâi bătrâna, cu mersul împiedicat, apoi David, tropăind pe loc de încordare. Cine știe ce impostor profita acum de credulitatea babei ca să-și umple în voie buzunarele. De sus cobora cineva. Se văzu mai întâi o umbră, apoi o haină lungă de piele și, cu pălărie pe cap, apărură micul funcționar de la Institut care-i înmânase lui David chestionarele. Părea nedormit de câteva zile, avea cearcăne vinete și buzele parcă mai subțiri, în rest era îmbrăcat corect, pedant de corect - i se vedea gulerul apretat al cămășii și cravata care aproape îl sufoca. În mână purta un diplomat mic de damă.

- Am luat câteva din lucrurile tovarășului. O să lipsească o perioadă ceva mai....

Când îl văzu în sfârșit pe David, rămase o clipă cu gura deschisă. Tânărul profită de ocazie ca să facă stânga-mprejur iar de la etajul întâi sări peste balustradă. În urmă se auzeau pașii grăbiți pe scară. David nu știa că poate alerga atât de repede. Ieși în stradă și după câteva salturi se izbi puternic de un biciclist beat care-l înjură urât de mamă. Fu lăsat însă în pace, biciclistul nu-l mai urmări - asta mai lipsea! Creierul băiatului se umflase parcă în cutia lui și duduia ca o locomotivă cu aburi. Blestematul de test! Cum se prinseseră ăștia că are părinți adoptivi? Justiția nu trebuia păcălită, că se răzbună! Și ce, îl întrebă cineva ce fel de părinți are? Și ce, e o crimă să fii adoptat de cineva? Bine, însă el fuge și când fugi înseamnă că ești vinovat de câte ceva. Dar Fane Față Putredă? ăsta ce dracu' făcuse, ăsta strălucea tocmai prin talentul de a nu face nimic. Dar oamenii din tramvai? Dar nebunul care tocmai dispăruse? Da, poate că ăia făcuseră într-adevăr ceva, dar el? De ce-i răscoliseră casa? Iar ăsta, care abia se ținea după el, de ce nu strigase că e de la Miliție? Pentru că nu era! Poate că EI erau dintr-o organizație extrem de periculoasă care recrutează agenți dintre bieții oameni cu rude în străinătate!

O luă de-a dreptul printre case și la un moment dat nu mai simți pași în urma lui. La "Flora" observă că individul ocolise pe linia de tramvai, bănuind

desigur pe unde David o să iasă iar în strada principală. Băiatul o coti spre cinematograful. Cineva îi tăie însă brusc calea și, cu un zâmbet până spre urechi, începu: „Nu vă supărați, unde găesc strada...” Și încercă să-l apuce de braț. David îl împinse și simți că i se descoase mâneca. Poate că individul nu urmărise să-l rețină și se agățase instinctiv de el. Nu avu însă timp să gândească. Și așa gândea el prea încet! Sări peste grilajul dintre liniile de tramvai, murdărindu-se de vaselină. Sări la timp prin fața unui tramvai grăbit să nu oprească în stație și la adăpostul lui se pierdu în fugă printre blocurile de pe partea cealaltă.

- Ce-a făcut?, întrebă cineva.

I se păru că nu mai aude pași, însă de undeva de sus se auzi o voce:

- Hoțu', hoțu'! țipa răgușit un bătrân de la etaj, care îl văzuse fugind disperat. Moșul părea să fie un veteran de la '916. Bineînțeles că nu ieși nimeni.

David se opri într-un târziu lângă o școală, o clădire murdară, cu ferestrele zăbrelele - probabil opera celor de la atelierul școală al școlii. Nu se vedea nimeni în curtea mare, toți elevii erau se vede la ore, învățau câte ceva.

- Ce fericiți, murmură David destul de tare, pe ăștia nu-i aleargă nimeni.

Îi venea aproape să plângă. Ce avea oare toată lumea cu el? Intră în școală. Școala era pustie și pe dinăuntru, ca după un bombardament cu bombe cu neutroni. În hol găsi într-adevăr un aparat telefonic. Aparatul înghiți prima fisă, dar cu a doua reuși să prindă Combinatul. E de mirare cum tot reușesc eroii ăștia de carte să aibă întotdeauna la ei fise de telefon când au nevoie!

- Tov. Pangros este?, întrebă.

- S-aar putea... că este la tov director, îi răspunse o voce jună.

Așa se spune despre cineva care n-a ajuns la serviciu! Era foarte probabil ca Emil să se fi dus ieri la Institut. Nu voia însă să-i dea telefon Ninei ca să n-o audă lamentându-se.

Merse câțiva kilometri pe jos, fără țintă, până întâlni un șofer amabil care-l duse o bucată de vreme pentru zece lei. Îl lăsă în bulevardul Coșbuc, de unde o luă spre casă, gândindu-se la Emil, apoi, tot gândindu-se la Emil, se întoarse și intră în cimitir. Dar nu pe poarta principală ci pe o spărtură în zid. Ca și la Combinat.

Liniștea din cimitir îi aminti de viața liniștită de până mai ieri. În fond pentru ce trăim?, își putea spune. Ca să te alerge într-o bună zi până și în cimitir un funcționaraș de la CIA sau FBI? Ca să faci copii care nu te iubesc și nu te înțeleg pe când tu crezi că-i iubești și că-i înțelegi? Ca să te scoli la cinci și să te întorci la cinci dacă ai noroc? Ca să mănânci nu știu ce, să bei nu știu ce și să transformi totul în deșeuri uimitor de nerecuperabile? Dacă s-ar fi trecut mai simplu în lumea celor dreți, pe bază de cerere sau de adeziune scrisă de

exemplu, David ar fi trecut chiar în acel moment. În Neant se intră însă dureros, nespus de dureros...

Observă printre straturile de morminte tot felul de bătrâne care se obișnuiau tot mai mult cu gândul zilei de mâine. Veneau pe alei cu lopăța, căldărușa și lumânări, făceau un număr oarecare de cruci apoi se apucau să povestească dacă aveau cui sau să sporovăiască singure. La un moment dat David tresări - observase după un cavou o pălărieuță de fetru. Pălăria fusese însă luată probabil de la un mort, lucru perfect normal în lumea cimitirelor, în rest individul din fața sa purta ceva total nepotrivit la ea: cojocel cu părul pe afară și cizme de cauciuc - și afară era doar destul de frig!

- Vara vine mai multă lume, spuse neîntrebat omulețul. Acum nu e sezon.

David trebuia să zică și el ceva.

- Păi ce cauți cu găleți și cu stropitori, iarna?

Omulețul zâmbi superior.

- Păăi, pământul trebuie, nu-i așa, pregătit din timp. Degeaba ai tu îngrășământ îndestul supt pământ, dacă nu spargi bulgării să oxigenezi subsolul. Fără oxigen și apă nici omul nu trăiește mult. Am auzit însă cum că pot exista ființe (pe alte planete, nu la noi), care să trăiască cu sulf sau chiar cu acid clorhidric.

- Tot ce se poate, spuse neutru David. La noi nu s-a introdus însă treaba asta. N-am citit nicăieri.

Omulețul se întristă.

- N-am vorbit de alimentație. Mă refeream la componența chimică a țesuturilor.

David deveni bănuitor - omulețul știa cam multe lucruri.

- Eu zic că toată lumea e la fel, își dădu el cu părerea. Ar fi prea multă bătaie de cap ca să născocesci acum o ființă cu totul și cu totul nouă tu, Creator. Nu vezi că nici măcar scriitorii nu sunt în stare să inventeze ceva ca lumea când e vorba să inventeze? Ori pornesc de la lucrurile cunoscute și mai taie sau mai adaugă câte un deget, ori, când e vorba să apară în scenă extraterestrul, se lasă ceața etc etc.

Omulețul păru interesat de așa o conversație și-l invită chiar la o cafea, iar David, înfrigurat în treniul lui, primi bucuros. În timp ce amestecul acela scârbos dădea în clocot, continuară.

Toate lucrurile trebuie făcute cu socoteală, să se respecte adică o regulă, o îndreptare. Și în meseria noastră, chiar. Meseria noastră, arta noastră, are și ea tehnologia ei, deși mulți nici măcar nu-și imaginează una ca aceasta. De exemplu, la ce adâncime trebuie să sapi groapa, cum și pe ce așezi coșciugul ca să nu putrezească prea devreme, ce faci cu oasele pe care le găsești când faci dezgropăciunea de la șapte ani, etcetera. Apoi, și ciolanele astea trebuie să rânduiești separat de storil, adică de resturile de material textil și lemnos, trebuie desfăcute din cartilagii ca să încapă în tolbă și trebuie spălate la râul

Iordanului (la canalul din dosul capelei) până se duc toate necurăteniiile pământeste. Așa se spune. Eu nu prea cred în superstiții da' ceva tot e și de ce să mă pun rău cu cei de sus și cu cei de jos?

David nu ascultase cu atenție încă de la început așa că primi în sfârșit cu plăcere ceașca de nechezol. Apoi se simți obligat să vorbească la rândul său despre tehnologia aplicată la ei la Combinat, să-i povestească adică cam ce face el acolo. Bineînțeles, trebui să-și aducă aminte de intervențiile din ultimii cinci ani, căci altfel nu prea avea ce să povestească despre munca lui. Atmosfera era din ce în ce mai caldă astfel încât David începu să prindă curaj.

- Da' parcă te lasă să-ți faci treaba? Tot timpul te cheamă ba pe la ședințe ca să-ți iei tot felul de angajamente, ba pe la defilări... Acum mi-a venit chiar o citație, azi trebuia să mă duc din nou. La un institut de imunologică, unde te pune să completezi tot felul de documente: Unde te-ai născut. Ce fac părinții. Ce rude ai, sau n-ai, în străinătate... Ce legătură o fi între bolile rușinoase și relațiile cu străinii?, întrebă el viclean.

Cioclul se uită la el chiorâș, apoi spuse:

- Anu' ăsta am ieșit și eu, hă-hă, la defilare. A, nu cu ăștia (și arată cu un gest circular spre clienții dârdâind de jurul împrejurul lor, din gropi, cavouri, unii din sicrie de stejar, alții din p.a.l.), frate-miu e cam suferind cu mijlocul și i-am ținut eu locul. În tot cazul, obișnuit cu spații închise, cu ziduri și gropi, nu prea m-am simțit eu bine în aer liber. Ce să spun, nici la pușcărie nu trage, e și acolo spațiul închis, dar orișicât, oriunde e bine dacă-ți faci treaba și-ți vezi de treaba ta...

Seara îl alungă pe David din cimitir. Cioclul, care dusesse, în mod excepțional, lipsă de clienți toată ziua aceea, stătuse cu el în mod excepțional peste program. Ba chiar la plecare îi spuse cu amabilitate: „În tot cazul, când o fi să, vorba aia, să mă cauți. Eu te îngrop. Că alt serviciu, nu văd ce-aș mai putea să-ți fac...”

David mulțumi frumos. Oricum era mulțumit că se simțise îngropat măcar o jumătate de zi.

Pe Coșbuc era puțină lume la acea oră, iar el umbla cu fața mult întoarsă spre gardurile de pe marginea drumului, deși se putea gândi că de după șipci pot pândi ochi iscoditori de oameni săritori, de slujbași ordinari sau de corespondenți voluntari. Dacă Institutul se adresase, în disperare de cauză, autorităților? Poate că “presa” umbla deja în grupuri mici ca să-l prindă și să-l lichideze până la unul. Poate că părinții lui, posibili din străinătate, își amintiseră că au lăsat acasă un copil și voiau să-l recupereze cu forța **acum**, om mare fiind. Dar pentru asta nu te arestează nimeni, nu te urmărește, nu ți se scotocește casa și nu dispari pur și simplu, nu! Dar dacă ceilalți dispăruți, întocmai ca și el, intraseră în mod absurd în panică, având, ca tot omul, câte

ceva pe conștiință și fugiseră pur și simplu?

Pașii îl duseră, unde credeți?, tot spre micuțul lui cartier, spre micuța sa locuință. La fereastra lui nu se vedea lumină. Poate îl așteptau pe întuneric, după ușa. Prin ușa holului de la intrarea în bloc se vedea trecerea pustie. Din întunericul de afară își roti bine de tot privirea. De pe blocul vecin l-ar fi putut observa cineva dotat cu un binoclu cu infraroșii. Nu se simțea însă nici un fel de mișcare și tânărului îi plăcea să creadă că nu era nimic de sesizat. Intră în bloc repede, ușor aplecat, ca să nu fie eventual recunoscut. Luă liftul până mai sus cu un etaj decât etajul lui, apoi se răzgândi, urcă până la opt. Coborî și i se păru că aude pași jos. Dacă cineva urcă la el, cu liftul, iar el coboară pe scări și se întâlnește la mijloc? Păstră liftul ținând ușa deschisă, apoi, când simți mișcare jos, coborî la un etaj deasupra Valentinei. Coborî pe vârfuri. De după ușa se auzea muzică. Bătu. Nu i se deschise imediat. Ușa se întredeschise și în sfârșit apăru ea. Era îmbrăcată într-un capot foarte subțire pentru anotimp și-l privi nedumerită, de parcă nu l-ar fi recunoscut.

- Mă primești?, zâmbi tânărul, sigur pe el.

Ea îl fixa încă nehotărâtă, apoi chicoti. În spate se auzi un zgomot ușor, ca de motan mare, mârâind încordat de pe cele trei labe. Oare nu era o ambuscadă? Ea îi observă spaima din ochi și-l mângâie ușor pe frunte cu numai două degete.

- Știi bine că nu sunt măritată. Pe mine nu mă ia nimeni - n-am situație.

Îl apucă de mâneca ușor descusută și-l trase înăuntru, apoi se uită pe hol - nu apăruse încă nici un curios și vecinul de vizavi nu avea, slavă Domnului, vizor la ușa.

În garsonieră mai era însă un locuitor, de fapt aproape un puști. Îmbrăcat militar, sau mai bine zis aproape dezbrăcat militar, și în ochii lui se putea citi, vie, surpriza. Puștiul se întoarse cu spatele ca să-și încheie probabil reglementar pantalonii și tuși.

- Dânsul este un prieten, îl prezentă ea pe David...

Își strânseseră fără tragere de inimă mâinile, apoi puștiul întinse un pachet desfăcut de BT.

- Ia, nu te sfii, spuse ea, Pavel mi-a adus un carton întreg!

Avea unghiile lungi, date cu oja strălucitoare, era destul de apetisantă, chiar și pentru un tip care se tot ascunde. Valentina mai scoase un pahar și turnă și lui din vinul negru de țară. Lui Pavel îi turnă înnădit.

- Asta e pentru putere, doamnă, râse voinicul, apoi își dădu seama că de față era și un străin - David.

- Mă duc să vă fac o cafea, spuse ea fără să se sinchisească. Capotul i se încheia rău de tot.

David o ajunse din urmă în nișa-bucătărie.

- Ascultă, nu poți să mă culci la tine în noaptea asta?

- La mine! Aici unde te găsești, ori te culci cu mine, ori nu te culci deloc! Așa că, îți fac cafeaua și pe urmă, când mai treci... Oricând.

- Iartă-mă, nu puteam altfel, la mine ... frige! Nu pot să-ți explic acu', mai e și domnu'...

- Uf, și ți-am spus că e deranj, se supără ea comic. Bine, rămâi. Dar dacă te sature de o damă, e mai cavalierește să i-o spui de-a dreptul în bot, nu să te ascunzi pe la vecine. Vrei să cobor să-i spun că ești la mine și eventual să-i cer cheile, dacă i le-ai lăsat? Poate așa pricepe că n-o mai vrei.

- Nu, nu, se apără el. Dacă poți, poți, dacă nu... Ți explic eu odată și-odată!

- Sper că n-ai încurcături cu Miliția. Și așa am eu vecini răi. Mă invidiază când mai văd ieșind pe câte cineva de la mine. Ce-ar vrea, să-i țin pe toți cu acte? Sau să mai vin și pe la ei? Că dealtfel cam toți sunt puțin înșurați pe aici prin bloc.

Ridică din umeri: Bine, vom coexista!

David se întoarce în hol și-și scoase treniul. În buzunar găsi Lumea mototolită și o aduse în cameră. Ea venea cu cafelele. Ușor date în foc.

- Hai să trăim!, spuse militarul. Probabil că se bucura mult că David nu picase totuși ceva mai devreme pe capul lor. David își încălzi degetele reci la ceașcă. Simți degetele ei pe umăr.

- Phii, nici nu simt oboseala, spuse el. Și am muncit astăzi, ca un cal!

Ea se așeză pe jos, între ei. În cameră exista un singur taburet, pe care stătea Pavel, astfel încât întreaga încăpere părea un vas de război bandat puternic într-unul din borduri, cu gaură de apă, evident.

- Știi, prietenul ăsta foarte-foarte bun al meu, cum te cheamă?...

- David, se prezentă scurt David, ridicându-se puțin în picioare. Pavel se aplecă politicos, săltându-și fundul de pe taburet.

- ... David, continuă ea, stă sub mine. Adică în bloc, cu două etaje mai jos. El este încă mai excentric - știi ce înseamnă excentric, nu?

Pavel o fi știut, n-o fi știut, dădu repede din cap.

- Așa că, fiind el un excentric, doarme noaptea asta „la noi“! Fără nici un fel de supărare!

Băiatul se foi.

- Păi, ar cam trebui să ajung la unitate noaptea asta.

David, care văzuse multe și ajunsese să se teamă de orice, se crispă: dacă băiatul se întâmpla să fie **de-al lor**? Sau dacă va fi interogat, sau torturat, sau mă rog, discutat și va trăncăni? Nu, hotărât lucru, era prea obosit ca să mai poată gândi normal! Orice bărbat normal s-ar fi bucurat să plece Pavel, indiferent unde s-ar fi cărat, la unitate sau la Institut. Mai ales că Valentina zâmbea, îi zâmbea numai lui David. Nu simți însă când adormi sprijinit de perete și cu mâinile pe măsuta scundă.

Se trezi dimineța cu o durere îngrozitoare de mijloc. Cafeaua rămăsese tot în fața lui pe măsuță, rece. Nici măcar poziția picioarelor nu i se schimbase în timpul somnului. Se aplecă cu greu să se descalțe. Auzi zgomote în bucătăria-nișă, după perdele. Valentina tocmai ștergea cu o bucată de pâine o farfurie care făcuse desigur parte dintr-un serviciu.

- Să-ți fac un ou?, se oferi ea vorbind cu gura plină.

El aprobă recunoscător. Celălalt individ nu se vedea pe nicăieri și poate că nici n-o fi fost vreodată. Uleiul sfârâi plăcut.

- Știi, spuse ea, n-a mai plecat. A văzut că dormi atât de adânc și... (îl sărută) ai fost un dulce, amărâtule.

David se îmbufnă.

- Hai, mănâncă, trebuie să creștem mari.

David nu voia să crească mare și respinse farfuria pe care ea i-o întindea, aceeași farfurie din care tocmai mâncase ea. El îi împinse mâna, dar mâna era, se vede, cu bucluc, căci întreg trupul ei se prăvăli peste el în loc să se depărteze și se treziră pe jos, cu pieptul și cu gâtul pe hol, tăiate de draperie, iar restul în nișă, lovind înfundat aragazul. Valentina îl mușcă fără nici un rost și el icni îndurerat, vru s-o împingă de pe el, dar uite că acum el era deasupra și nu avea unde s-o împingă decât poate, întocmai ca în povestea cu zmei și feți-frumoși, s-o înfigă până la gât în betonul podelei și să-i taie capul cu paloșul. Dar se vede că nu era cazul - capul era acum frumos, atât de frumos...

- Spune că a plecat aseară **ăla!**, gemu David într-un târziu, aproape leșinat lângă trupul ei.

- Spun că a plecat... L-am dat iute afară, gâfâi ea, dar tu dormeai ca un porc, așa că...

Dintr-o dată în ușă răsunară lovituri de pumn, apoi lovituri de picior. El își trase speriat la loc pantalonii și încercă să se ridice în genunchi. Ea îl reținu însă.

- Lasă-i dracului să bată, ce-ți pasă?

- Cine-o fi? făcu el îngrijorat. Dintr-o dată își aminti de tot - de perchezitiție, de declarații și de urmăriri.

Ea ridică din umerii goi - cine o fi, să-i fie de bine! Și ce dacă se auzea apa curgând în ibric (uitase curgând apa pentru cafea, măcar dacă cei de la stația de pompare ar fi închis apa la ora asta, ca de obicei!), lasă să se audă, ea deschide numai și numai când are chef, așa era ea, pentru că era casa ei, și în casa ta... David nu se putea lăuda cu aceleași drepturi în fața beretelor necunoscute care-i transformaseră casa într-un deșert. Într-adevăr, loviturile încetară tot atât de brusc pe cât începuseră. Valentina îl mai mângâie o vreme cu degete febrile, dar în lipsa unui rezultat evident, se duse la baie, abandonându-l pe tânărul jumătate decapitat de perdea.

Din baie se auzi apa, apoi vocea ei despiciând pereții garsonierei până la

etajul trei: “Sunt sigură că ești convins că a fost grozav. Nu am simțit însă nimic, nimic! Eu nu simt niciodată nimic cu nimeni!”

David se îmbracă cu trenciul, arătând astfel că alcătuia o adevărată unitate de independență în fața ei. Se așază pe unicul taburet, ea însă nu mai intră în cameră, se duse calm la ușă și o deschise larg.

- Ieși afară din casa mea!, șuieră. Crezi că mă impresionezi cu trenciul tău, c-am să te rog în genunchi să ți-l scoți?

David trecu pe lângă ea, încercând să n-o atingă, apoi, după câțiva pași, se răsuci, atras parcă de un magnet uriaș. Ea se mai uită câteva clipe fix la el, apoi zâmbi.

- A plecat dimineată, abia am scăpat de el, spuse ea cu satisfacție.

Lui David ochii i se umplură, nu știu de ce, cu lacrimi.

Observă că-i crescuse binișor barba între timp, poate c-ar fi fost cazul să intre într-o frizerie să se radă, doar mai avea ceva bani în buzunar. Valentina îl dăduse binișor afară iar acum avea la dispoziție o întreagă zi de libertate. În cimitir nu mai avea rost să se mai ducă - cioclul era liber. La servicii ar fi fost prematur, nu se putea hotărî, de altfel mai era încă amețit după somnul improvizat și atacurile Valentinei. Pe străzi nu mai umbla nimeni. Lui îi plăcuseră, de când se știa, plimbările pe străduțele acestea înguste, cu case bătrânești de o parte și de alta, cu pomi fructiferi și cu flori la stradă, vara. Cei care locuiau aici, trăiau ca într-un cimitir particular, erau desigur destul de fericiți. El personal nu-și mai amintește să fi fost vreodată cu adevărat fericit. Poate în copilărie, dacă o fi avut și el așa ceva, cum se zice că au toți copiii patriei. De altfel avusese întotdeauna dacă nu tot ce-și dorise (nu-și prea dorise el mare lucru), cel puțin strictul necesar. Nu-și dorise niciodată nimic în mod deosebit, ca alți tineri. Nici nu suferise cine știe ce până acum, dacă e să fim drepți. Nici măcar atunci când îl lăsase nevastă-sa, acum doi ani. Se îndurase și-l lăsase în sfârșit liber, după ce-l terorizase cu reproșurile ei pentru faptul că băiatul nici nu se gândea să facă pași în vreo direcție pentru cucerirea unei poziții tot mai noi și tot mai sănătoase pe scările societății. David nu suporta scările, prefera întotdeauna liftul! Acum însă tânjea după adevăratul rai dinainte, în comparație cu noua viață în neagra ilegalitate. În comparație cu amenințarea care tot plutea peste tot în aer, certurile cu Mia erau niște dialoguri romantice. La început, ea îl selecționase tocmai pentru încăpățânarea lui de a rămâne neschimbat în timp, însă cerbicia cu care el se cramponase în a rămâne în continuare o nulitate o exasperase destul de repede. Alături de el putuse duce o viață romantică și plină de privațiuni. Asta nu însemna că romantismul este de dorit la infinit!

O ceață înecăcioasă, englezească, făcea ca umbre nelămurite să apară pe neașteptate de peste tot, de parcă ar fi stat la pândă până atunci. O pată roșie

răsări brusc din umbra unui gard negricios, mâncat de vreme. Un dulap stricat, ghemuit până atunci lângă un salcâm firav, se destinse parcă căscându-și ușile spre David, ca pe niște buze lacome de carne. Un arțar uscat ieși de după un norișor albicios sub forma unui bărbat cu pălărie. Nu era însă decât un arțar cocoșat, chiar dacă norișorul nu părea de loc un ceva la locul lui, părea să fie un lucru artificial de-a binelea. Mergând în urma lui David, eu mă simții urmărit așa cum și el se simți urmărit, iar urmăritorii mei, dumneavoastră, vă veți simți cu siguranță de asemenea urmăriți pe o stradă micuță, când ceața artificială fabrică la tot pasul bărbați cu pălărie sau agresori cu beretă. Suntem cu toții niște stimabili, onorabili cetățeni, cu o mulțime mare de drepturi, însă umbrele nu țin seama de drepturi când ești pe o străduță îngustă.. În față poate apărea ceva, din spate te vânează altceva, iar gardurile nu pot fi sărite, nimeni nu deschide porțile, nimeni nu intervine la strigătele mele disperate de ajutor. Și nici la strigătele dumneavoastră disperate!

Din fericire, mica mea străduță coti ca să se sfârșească brusc în fața unor blocuri cu multe intrări amenințătoare. Cartierul nu era pustiu, aleile erau foarte cunoscute - nu demult făcuse drumul acesta în sens invers, când plecase de la fratele său Emil. Blocul acestuia se și vedea de altfel undeva, după o școală nouă. Unde era acum Emil? Oare pereții lui i-ar fi oferit un adăpost? Ce căuta în cartierul lui Emil dacă nu un loc în care să se ascundă?

În fața unui aprozar o coadă măricică șerpuia până lângă școală, colorând frumos mohorâta zi. David încercă în ultima clipă să evite o eventuală întâlnire deși era o foarte mică probabilitate ca un agresor cu beretă neagră, verde sau roșie să stea vreodată la coadă. De altfel, din cei peste o sută de oameni, unul singur purta bască și vreo doi șapcă. Beretă nici unul! Cineva îl strigă însă pe nume și David tresări.

- David, vino repede încoace!, strigă Nina. David se execută prompt. Nina avea ochii roșii, ținea în mână o sacoșă mare și tremura, de frig sau de enervare.

- Da' ce se dă? spuse David amabil.

- Nu se știe, zise cineva. Stăm și noi.

- E vorba, credem, de castraveți de seră, spuse un domn select din fața lor. Nina îl trase pe băiat de fular, făcându-l să se aplece. David se aplecă cu frică, să nu se rupă mai departe mâneca pe care, observase, Valentina o însăilase de mântuială în cursul nopții. Poate că musafirul ei nu stătuse totuși prea mult în timp ce el dormea pe jos.

- Dacă știi unde e Emil, șuieră Nina, ai face bine să-mi spui rapid! Că tot o prind eu pe matracuca aia că bănuiesc eu cu cine umblă și o să scrie în ziare de ce-o să le fac!

- Liniștește-te, o liniști David, nu știu nimic.

Nina pufni nemulțumită.

- Să nu mă aburești că tot aflu. E cam ciudat cum dispăre omu' de acasă imediat ce ne pici tu în vizită!

David se scuză întrucâtva. Acum ar fi vrut să plece din cartier. I se păru că o vede în față pe Valentina, dar când se trase într-o parte să privească mai bine, observă că e o biată bătrână. Nina observă că se trage și-l prinse zdravăn de fular, crezând probabil că vrea să fugă.

- Crede-mă că nu știu nimic. În tot cazul', poți fi liniștită că nu-i pe la dame. Îl știu pe Emil, e prea comod să se ducă pe frigu' ăsta prin case străine, fără apă caldă, fără cadă....

David tăcu, înciudat că era să spună prea mult din puținul pe care-l știa. Nina însă nu se prinse. Nina îi puse sacul-sacoșă în brațe.

- Ia de-aici, ține-mi locul! Apoi, către public: Îl las pe ăsta în locu' meu! Cineva nu înțelesese însă mișcarea.

- Ei, tovarășu', se trezi o voce nemulțumită din spate, coada e aici, nu acolo!

David încercă s-o calmeze, nu voia să iasă și o păruială, chiar dacă asta i-ar fi încălzit pe toți. În magazin o vânzătoare ducea cu grijă o ceașcă plină cu cafea, aburindă, șefului care stătea sprijinit visător de raftul aproape gol. Cafeaua era naturală, făcuse rost de la un client căruia îi oprise douăzeci de kilograme de cartofi. Totul pe bani, bineînțeles, noi suntem oameni cinstiți! Și eu sunt un tip cinstit, dau bani și încă ceva în plus și nu mă interesează cum fac alții rost de bunurile care mă interesează. principalul este să mă descurc. Cum toată lumea se descurcă!

- Dă-mi o fisă!, întinse mâna Nina, mai aruncând o privire acidă în spate.

David se scotoci bine, dar culmea, de data asta nu găsi nici o fisă. Nina plecă atunci să caute fise și un telefon. Unde să telefoneze? Unde se ducea Emil, de obicei nu exista telefon și chiar dacă ar fi existat, n-ar fi răspuns. David se simți abandonat, iar libertatea sa se dusese cu totul. Fusesse obligat să se prindă în lanțul acesta străin unde nu cunoștea pe nimeni și unde nu avea nici un interes să stea. Ce să facă el cu castraveții? Ar fi trebuit să-i cumpere, să-i transporte, să-i curețe și să facă o salată pe care s-o mănânce fără plăcere, gândindu-se că nu are nici un rost să mănânci salată de castraveți fără roșii. Dacă l-ar fi așteptat acasă cineva care să se bucure că a găsit (unde?, da' era coadă?, da' ce frumoși sunt!) și să știe ce să facă cu ei, da - aceasta ar fi fost cu totul și cu totul altceva!

David se simțea și mai singur când vedea silueta bătrânei din față care, printr-o vrăjitorie blestemată era când Valentina, când Muma Pădurii. Îi veni în minte, credea, că Valentina își bate astfel (încă o dată) joc de el. David îl abordă atunci pe domnul select, care părea amabil și nu țipase la el spre a-i arăta unde e capătul cozii. Oricum, nu avea de ce să țipe, omul era înaintea lui, dar, orișicât, lui David îi plăcu să creadă că tipul din față e un gentleman, de la pălăria de fetru cu o mică pată la panglică și până la galoșii curați, foarte curați.

- E deplorabil să nu găsim tocmai acum castraveciori de seră, spuse David ca să spună ceva. Cuvântul *deplorabil* îl găsisese în Lumea și-l desprinsese din context. Contextul îl va folosi el altădată.

- Mda, răspunse bătrânul evaziv, cercetându-l bănuitor.

- Cred și eu, omul are nevoie de vitamine și când colo, ce găsește el? Omul acesta de tip nou, de omenie, cultivat, plin de elan, muncește cu dăruire la uzină în timp ce ăștia care beau cafele de import (aici David făcea o clară aluzie la responsabilul Aprozaruului, dar se pare că bătrânului domn îi scăpase scena din interior). Trebuie să ne facem cu toții datoria, la orice nivele, așa cum mi-o fac eu zi și noapte (aici tânărul exagera) să și-o facă cu toții! Un domn care lucrează la recuperarea produselor, știți, ăștea pe care unii le aruncă la tomberon și alții le doresc, vorbea chiar în termeni siderurgici, numind „șarjă“ fiecare sac în plus, peste plan, din totalul de steril pe care nu-l putea dumnealui prelucra. Ca dânsul suntem toți, niște oameni de omenie, niște oameni minunați. Și ce dăm acestor oameni minunați? Spuneți, ce le dăm oare noi lor? Unde sunt castraveții? Cine ne mănâncă castraveții?

Bătrânul se foi neliniștit. Încă două sau trei persoane ciuliră urechile așteptând să vadă ce se întâmplă. După ce-l mai cântări de două ori din cap până-n picioare, bătrânul spuse încet:

- Noi suntem ăia care am făcut războiul și foametea din '47, Reforma Agrară din '45 și Naționalizarea din '48 și așa putea spune ceva și despre Cooperativizare. A fost foarte greu, de ce să nu recunoaștem. Mă refer, bineînțeles, la foamete... Nu putea fi vorba de carne sau pâine, mălaiul era stricat, mâncam tot felul de ierburi și ceaiuri fără zahăr și tot n-am cârțit! Dumneavoastră v-ați născut în epoca în care era de toate, ați apucat și laptele praf, ce mai vreți? Vreți să huzuriți toată viața? Noi am supt la mamele noastre și slavă Domnului, n-am murit. Faceți și voi la fel, întăriți-vă, munciți din greu, nu cereți totul de-a gata, că de criticat știți să criticați!

David nu înțelese nimic și începuse de altfel să se și enerveze.

- Ce au castraveciorii cu laptele?

- Are, spuse domnul distins. Are, că noi ăștia bătrâni nu ne plângem și gata! Poți să spui dumneata ce vrei, noi n-o să-ți dăm dreptate și am și martori că nu te-am aprobat nici unul din noi. Suntem foarte mulțumiți, așa să știți!

Apoi se întoarse către vecina de rând.

- Și ce spuneai, doamnă, ați găsit în Dogăriei?

- Da, domnu' Brengștein, răspunse femeia. Da' avea termenu' respirat, mi-e cam frică să mănânc. Da' dacă am dat atâția bani să-mi facă rost că nu mi-a dat din magazin, a scos de undeva din magazie, mai avea v-o două, nu face să le arunc. Le fierb mai mult... Soțu' zice că el mănâncă și alice...

- Doamne ferește, se cruci bătrânul select.

Nina se întoarse transpirată și-și reluă rândul.

- Încă n-a ajuns acasă. Am mai controlat odată acasă înainte de a telefona la Miliție.

- Nu trebuia să telefonezi.

- De ce?

- Păăi, dacă.... de exemplu... ăăă.... l-au răpit. S-ar putea să se supere că ai telefonat la ...

Nina se uită bine la el, să vadă dacă vorbește serios.

- Da' un' te crezi, în Occident? La noi, dacă lipsește cineva și nu-i la curve, după trei zile se trezește din beție și vine el, ori te anunță de la Miliție sau spital. Emil umblă cu buletinul permanent la el, așa că ași fi fost informată imediat. La mă-sa nu-i, că ăștia sunt plecați și nici nu cred să-i lase ta-su cheia. E la vreo damă da' nu vrei să spui. M-am făcut de răs telefonând la Miliție, da' de fapt, el s-a făcut de răs. Numai să nu se fi încurcat cu vreo suedeză!

- Suedezele nu vin iarna la noi.

- Știu, și nici berzele. Da' mai știi, ăștora le place frigul. Ei, eu am telefonat la Miliție, fie ce-o fi!

- Și ei ce-au spus?

- Că să stau liniștită.

Nina începu să tacă, nu mai avea nevoie de prezența cumnatului și David nu mai putea suporta nici privirile furioase ale domnului distins și nici silueta schimbătoare a Valentinei - Baba-Cloanța. Pretextă că are o întâlnire urgentă și-i lăsă sacoșa, strecurându-se pe după clădirea școlii.

Școala era pustie, plopii golași din dreptul gardului se clătinau ușor deși nu se simțea vântul. Tufe uscate semănau cu un grilaj de fier forjat întocmit cu migală. David se așeză frânt pe o bancă de lemn aproape întreagă. Deși era frig, se simțea de peste tot o fericire dincolo de lucruri și de oameni, o fericire care plutea de capul ei, care te putea trage pentru o clipă în brațele ei, ca Valentina, și care apoi să treacă mai departe, lovindu-se de copaci și scuturându-i de frunze. Nu se auzi nici un zgomot în jur, totul părea... nu mort, nu, nici înghețat, ci liber, fără opreliști și reguli, fără larmă mincinoasă, fără zgomotul ca de gară al Vieții, cu vecinătatea vagoanelor legate unul de altul într-o garnitură de marfă: o cisternă lângă un container, lângă un vagon de azotați, lângă un transport de cereale păzit de porumbei, lângă un cazan mare cu hexaclortrinel... Și în toată această liniște, de unde să apară și ce putere să aibă un biet funcționar cenușiu sau o biată beretă străpunsă de gloanțe? Și bietul funcționar și bereta străpunsă au fost cândva și ei pe aleea aceasta fără viață. Și ei s-au întrebat cu siguranță de ce această frică și pentru cine, când ne-am născut cu toții liberi dovedind Neantului că nu putem fi constrânși. Și ei au jurat că vor fi unici și ei au visat să trăiască și să iubească și să lupte împotriva beretelor cinice și a funcționarilor corupți, împotriva gestului orb de a introduce un plic în buzunarul cuiva, împotriva plăcerii de a-ți sorbi cafeaua braziliană în pofida celorlalți care nu au cum să facă rost decât de amestecul „Matinal“, împotriva acelor care iau cuvântul tocmai ca să ia altora posibilitatea la cuvânt, împotriva acelor care au oprit gestul bătrânei de a da cuiva scrisoarea în care își pusese ultimile speranțe la judecata supremă, împotriva lui Dumnezeu însuși care nu ne poate primi în Rai fără recomandare... Au jurat. Și dacă sunt ca și noi, ființe supreme, confecționate din carne și oase, cu foame, cu sete și cu dor, poate că li se face uneori rușine de ei. De ei și de noi. Dar iată că nu departe, după colț, zărim o coadă la castraveți și uităm gândurile de mai an și ne repezim ca să fim primii,

înfrigurați și cu picioarele călcate în picioare și să fim fericiți că ceilalți care nu știu de această coadă, ceilalți, mult mai proști sau mai ghinionști decât noi, nu vor putea să facă acest efort. Dacă, bineînțeles, printre ei nu sunt și tovarăși de-ai noștri care știu și pot forma un număr de telefon iar nu mult după asta o mașină mică, un ARO sau un Tudor Vladimirescu (care a luptat pentru popor, nu?) aduce acasă și cârnița și șampania și caviarul și grija pentru ziua de mâine când, nu-i așa, cum oare ne vor veni perlele și cum se va asorta vizonașul cu pantofiorii din piele de crocodil? Hotărât lucru, toată lumea suferă. Numai David tremura încetșor, fericit, gândindu-se cât de bine este când ai în sfârșit timp să privești în jurul tău. Și pentru moment, fu chiar recunoscător celor care îl urmăreau. Sau poate că ne înșelăm din nou, poate că se gândea că Valentina s-ar putea să-l iubească. Puțin.

20

David este un ipohondru. Nu există urmăritori, nu există vini imaginare, toată lumea e mulțumită. Până acum el a visat și acum s-a trezit acolo, pe banca aceea de lângă școală. Se ridică deci zâmbind, conștient de înțelepciunea acumulată atât de brusc în el și se hotărî să spulbere himera. Ce-o să mai râdă atunci când se va duce *EL*, fără să-l cheme cineva anume ci doar pentru că avea el chef să se ducă la acel Institut și să insiste să i se caute fișa, căci avea de făcut unele completări. Da, descoperise între timp că are rude foarte dragi în străinătate, era nepotul lui Darwin și a doamnei de Pompadour, adora hexaclortrinelu și căzuse de multe ori cu avionul deasupra Otopenilor ca și la Ungheni și de cele mai multe ori din vina lui - pana prostului! Apoi le va râde în nas și se va duce acasă. Ba nu, mai întâi îi va lăsa un bilet Valentinei, să știe că e așteptată la el.

Mergea voinicește, transpirând, fără să se uite înapoi sau în părți, fără să-i pese de pălării sau de haine de piele, de mașini mici sau mari. În stație la telefoane cât pe ce să se împiedice de Gore și Filimon. Amândoi erau din echipa lui David, însă orele fiind aproape de prânz, nu se mira să-i vadă pe stradă și încă târând o ladă cu sticle de vin.

- Ia te uită, spuse Gore, aista parc-ar hi Pangros. Pă ghine, tovule, noi muncim și tu te plimbi?

- Lasă-l bă Gorică, râse celălalt, nu vezi ce verde e, o fi venind de la vreo muiere, că abia se ține pe picioare.

David încercă să spună că nu s-a simțit bine.

- De fapt, am încercat să ajung și la lucru, dar n-am mai ajuns. M-a căutat cineva?

- Da' cini sî ti cauti bre, i-o întoarce Gore, poate moartea. Cî ari parcî șineva grija ta cu atâtea pi cap!

- Orișicât, am lipsit atâta...

- Aha, deci n-ai fost nici ieri, se dumiri Filimon. Să știi că dăm telefon

șefului și-i spunem cum tragi chiulul.

David se luminează.

- Deci și șeful a lipsit?

- Ei, a lipsit. Prin secție, prin secție, secția-i mare!

- Și cine a rămas în locul lui, dacă e ceva?...

Gore se strică de răs.

- Pîi cum șini, noi! Hai bre, cî âsta ni țini și suntem cu greutate.

Filimon îi trase un pumn prietenesc și se aplecă din greu după ladă, pe care între timp o lăsaseră jos.

- Bă, nu-ți face probleme, că nu arde Combinatul. Șeful e la o înmormântare, Alecu e pe teren, la București (și-a luat delegație că e fi-sa acolo la facultate) și a mai rămas Stelică, că lu' ăsta îi place să doarmă lângă reșou și oricum n-are ce face acasă, lângă scorpia de muiere. Și alde Roșu, care o face pe omul muncitor că știi și tu, îi apar poeziile în gazetă. Așa că Combinatu' îi asigurat din partea noastră. Lasă și tu un număr de telefon ceva, să știm pe unde te căutăm dacă apare ceva gros. Anu' ăsta n-a fost da' poți să știi? Ceasul rău, pisica, treișpe!

David râse din politețe și o luă în alt sens decât ceilalți, ca să scape de ei. Și Gore și Filimon fuseseră cândva pe băncuța din spatele școlii, dar demult, foarte demult...

Ieșise soarele și străzile se umpluseră de lume. Trenciul lui cu mesadă nu era unicul lucru ieftin, dar nici nu putea trece neobservat într-o lume de gecii, paltoane, blăni și cojoace artizanal-țărănești. Era și o zonă în care lumea umblă curat și bine îmbrăcat. Cei din cartierele Țiglina III și Aviație (orașul nu mai avea aeroport!) nu prea călcau prin centru, cel puțin oamenii serioși, trecuți de prima tinerețe. Pe Republicii, pe Brăilei, o mare de oameni scosese capul ca furnicile după ce a stat ploaia și s-a uscat pământul. Fâșuri slinoase nu se vedeau pe aici, nici șepci demodate, ci din când în când câte o brumărie ostentativă pe capul unui semi-intelectual cu funcții ambigui, din cei care se ocupă cu gazeta de perete și de procurat apă minerală pentru Adunarea Generală iar în restul timpului zac în două trei birouri fiind pontaji de fapt de către un deștept strung Carusel care își face și așa treaba singur. Mai ciudată era perechea de țărani tineri, îmbrăcați în haine curate dar boțite, din cursă. Veniseră la oraș să facă ceva cumpărături și eventual să se îmbrace cât mai orășenește. Blugi nu se găseau la magazinul Modern, dar cumpăraseră o ie românească urâtă, așa cum poartă mai toate orășencele cu gust puțin, vara. Produsul nu se mai fabrica în satul lor de pe vremea lui vodă Caragea, fusese întotdeauna un sat sărac însă după cooperativizare se construiseră o haltă de tren, o fântână arteziană în fața Consiliului Popular și un Dispensar de la care doctorul navetist te trimitea cu plăcere la oraș. Toată chestia să nu-i mori în sat,

asta strică statisticile și viitorul medicului.

Amețit de forfotă, David se strecură pe vechile străduțe, care dimineată îi păruseră amenințătoare. Alese o altă combinație a labirintului și ieși dintr-o dată la malul înalt al Dunării. Jos se vedeau valurile murdare și pescărușii vânând resturi lângă canalizare. În spate se decupa pe cerul gol silueta tristă a Casei Copilului. Urcă un povârniș acoperit însă cu iarbă galbenă. Ieșise nu departe de vechea berărie pe lângă care trecu, apoi se trezi în fața clădirii mohorâte a Institutului. Poate că tânărul nici nu se mai aștepta să găsească acolo clădirea, căci pasul i se opri brusc iar pulsul îi crescuse. Se trase deocamdată după niște salcâmi ale căror crengi îi ofereau un adăpost împotriva vântului și împotriva vederii. Clădirea părea nelocuită dar exista, era acolo! Nu se putea hotărî să intre și se mulțumi să aștepte. Timp de jumătate de ceas intrară câțiva indivizi obișnuiți, având în mâini mici valize de voiaj sau simple geți diplomat, apoi un funcționar în costum și cu un dosar voluminos sub braț. În față zăcea parcată sau aruncată o Volgă neagră, veche, care nu se știe dacă mai și mergea. Prin spate ieșiră apoi trei bărbați, deschiseră portierele, iar unul meșteri ceva la bord.

O lumină fosforescentă sau o fosforescență luminoasă - David nu găsi expresia corectă - cuprinse mai întâi automobilul și apoi întreaga clădire. Lui David îi clănțăniră dinții. Cei trei ieșiră însă din mașină, încuiară portierele și praful se așeză la loc peste lucruri. Tot pe ușa din spate își făcură apariția atunci alte două personaje. Unul purta pălărie și avea în ființa lui ceva straniu, celălalt avea gâtul înfășurat într-un fular pe care și-l trase iute peste gură.

- Cred c-o să mă doară în gât, mormăi el. Bun, nu durează mult, numai să fac rost de lame, m-am obișnuit să mă rad clasic.

Celălalt îl privi sever, îi aranjă gulerul și dădu din cap a înțelegere.

- În orice caz, adunarea e la șapte. Nu ne vei face să te căutăm, nu? Nu mai e timp.

Vorbele lui erau liniștite, te îndemneau parcă să fii mereu de acord cu el. Și David chiar se surprinse confirmând din cap. În fracțiunea de secundă în care bărbatul își trase bine fularul peste nas, David își recunoscuse fratele. Ceva îi paraliză însă glasul și nu putu să-l strige nici după ce acesta trecu de mult de pâlcul lui de salcâmi. Nu avea nici un fel de îndoieli, chiar dacă acum Emil era altfel îmbrăcat. Când își reveni din surpriză, Emil tocmai dădea colțul. O luă la fugă după el, împiedicându-se de o piatră ascuțită. Când David ajunsese la colț, Emil prinsese deja avans mare. Trecuse de o rulotă în care se strângeau deșeurile re folosibile din hârtie și se angajă în traversare. În acel moment întoarse capul și-l zări pe David oprit locului, dezorientat. Emil reacționează rapid, se întoarse și veni spre el cu mișcări sigure, de vechi militar de carieră.

- Te-am găsit la timp. Credeam că te pierd. Am o datorie față de tine, ca frate mai mare, așa că ai să mă ascuți...

- Nina, articulă David. De ce dracu' nu-i spui ce-i cu tine, să nu dea telefoane pe la Miliție? Nu ți-e rușine?, spuse moralist, gândindu-se că totuși îi

trebuie ceva curaj ca să o suni pe Nina după ce ai avut greșita inspirație să-ți iei liber de la datoriile conjugale pentru o zi sau două.

- Trebuie să te duci la Institutul de imunologie. Te-au chemat și trebuie să... că altfel...

- Mi-a zis că știu eu ceva. Ți dai seama în ce situație m-ai vârât. Asta m-a amenințat și a spus că dacă te găsește, cred că se referea și la Anișoara, o să scrie în ziare de voi.

În ochii lui Emil luci pentru o clipă panica însă, întocmai ca în privirile vechilor creștini, izbucni apoi o încredere fanatică, cotropitoare.

- Lasă, am să-ți explic. Trebuie să mergi cu mine.

- Unde?

- Ai să vezi. N-ai încredere în fratele tău? Trebuie să stăm odată și-odată de vorbă. David scutură încăpățânat din cap.

- Trebuie să stăm de vorbă. Dar mai întâi, ia să-mi spui ce-ai căutat la EI? Păreai atât de intim cu tipul ăla - și tipul ăla lucrează **acolo!**

Emil evită un răspuns clar.

- Păi și pe mine m-au chemat, știi doar. EI nu sunt ce ți-ai închipuit tu. Trebuie să ai neapărat încredere!

- În cine?, făcu nedumerit David

- În EI!

David rămase cu gura căscată.

- Te-ai sărit de-a binelea! Mi-au întors casa cu susul în jos și acum mă urmăresc! De ce oare? Poate pentru că n-am nici un pic de încredere în EI? Nu știu cine sunt și pentru cine lucrează - doctori sau polițiști, nu mă interesează! Clar. Dar de ce mi-au spart casa?

- Căutau ceva. Un semn.

- Ce semn?

- De... apartenență.

David simți că i se moaie picioarele.

- Emil, eu n-am făcut nici un fel de politică, nici ziare nu prea citesc... Nu știu dacă am fost pionier, în UTC n-am intrat pentru absențe. Nu am aparținut de nimic clandestin... n-am prieteni... Nu înțeleg nimic. N-am pentru ce să mă predau!

- Nu trebuie să te predai, îl liniști Emil. Nu trebuie deloc să te predai. Trebuie să înțelegi cu binișorul.

- Ce să înțeleg? Toată ziua ți se cere să înțelegi câte o situație. Te pomenești că nu mai sunt protagoniști (cuvântul îi plăcea la nebunie), protagoniști pentru rolurile de condamnați și se caută voluntari. Eu nu vreau să înțeleg nimic, nici să fiu înțeles, vreau să fiu lăsat în pace! Ai înțeles?

- Ești de-o încăpățânare...

- "Ești de-o încăpățânare", îl maimuțări el, ce să înțeleg? Lipsesc tot mai mulți oameni, nevinovați. Și tu arăți de parcă n-ai fi printre noi. Parcă ai fi căpătat peste noapte vreo funcție în cine știe ce sindicat și acuma vii să

lămurești africanii să cumpere schiuri că la iarnă, poate-poate! Ce e cu aerele astea pe tine? Ce ți-au promis ăștia de tragi de mine? Și Nina mă tot acuză că sunt de vină că te-ai cărat de-acasă! Să-i dai telefon! Acu'!

- Am să-i dau telefon, caută să-l împace Emil.

- Nu, acum!

- Acum... mergem undeva și apoi ... telefonăm.

David dormise prost, nu mâncase dimineața și-i era foarte frig.

- Ba ai să dai acu telefon, apoi poți să te duci la dracu' dacă ai chef!

Și David își trase mâna din strânsoare. Emil încercă să-l rețină însă David o luă pur și simplu la goană. Tensiunea ultimilor zile își spunea cuvântul. "David!", strigă Emil și în pumn îi luci atunci un mic tub argintiu. O ceață ca un gaz țâșni în direcția tânărului, făcându-l să se aplece brusc. Aerul căpătă culoare diafană și tânărul deveni fosforescent, de parcă s-ar fi vărsat deasupra lui hecaclortrinul sau ceva similar. Emil îl prinse de după umeri, ca să nu cadă cumva pe trotuar.

- Gata. Acum ești calm, da? Nu ți-e frică.

- Sunt calm nu mie frică, repetă ca un papagal mare David.

Emil verifica acum strada. Doar o bătrânică cu un cărucior în care ducea ceva se zărea la o distanță bunicică. Emil îl sprijini cu un braț, ca într-o Piéta, în timp ce cu mâna cealaltă încercă încuietorea rulotei. Întotdeauna Emil se pricepuse să facă lucrurile să meargă. Numai Emil nu mergea bine, din lipsa unei ocupații pe care se pare că acum o găsisse. În ciuda așteptărilor, ușa rulotei nu avea lacăt ci era prinsă numai cu sârmă.

Emil deschise larg ușa și intră înăuntru, trăgându-l și pe David cu el. Îl lăsă apoi să cadă pe un morman de cărți de istorie de clasa a parta care erau sensibil schimbate pe ici pe colo, față de edițiile noi.

- David, mă recunoști?, spuse el. David își ținea ochii închiși cu încăpățănare

- Mă auzi? Știu că mă auzi. Asta te-a calmat bine de tot. Cu mine n-a fost nevoie de o doză așa de mare, eu sunt deștept și pricep repede ce e bine. Acum ești destul de liniștit. În curând o să putem discuta fără să ne aruncăm cu lucruri în cap. Doar că n-ai să poți să te miști cel puțin un ceas! Răspunde că mă auzi!

- Da.

- Așa e bine. Ce e hexaclortrinul?

- Înhi... mmm...

- Vezi? Știi și tu. E în regulă. Ai să-ți poți mișca limba. Îți dă drumul repede la limbă, cu corpul mai durează. Am văzut cum lucrează azi, pe unul cam violent. Dar în general, nimeni nu protestează, toți sunt rezonabili.

- D-dăă-mi drumul....

- Ești liber, nimeni nu-ți vrea răul. Hai, du-te. Ridică-te și umblă! Vai, se lamentă el, nu poți! E mai bine să nu poți până ai să înțelegi ce e bine.

- N-nu vreau săă... mi se explice.

- Ba da, ba daa, nimeni nu-ți vrea răul, să-ți intre bine în cap asta! Ți-a intrat?

- ...

- Vrem numai să te aducem înapoi la ai tăi.

Pe David îl cam durea capul, ochii și-i ținea cu greu mijiți, limba încă și-o simțea amorțită - cel puțin așa părea, văzându-l cum se chinuie caraghios să miște din buze. Îi era frig. Emil scoase paltonul și-l înveli - așa imobilizat, nu se putea apăra singur de frig. Se așază și el pe cărți.

- Îți amintești de **Kanterra**?

- Ce e **catera**?

- E lumea noastră. De acolo venim. Noi nu suntem ca... ăștia!

- N-nu cred, spuse David hotărât.

- Crezi. Ai și început să crezi. **Asta** își face efectul. Nici eu n-am crezut inițial dar acum m-am lămurit, am început, cred, să-mi și amintesc câte ceva. Navele noastre. Spațiul. Căderea noastră. Asta trebuie să-ți amintești. Toți piloții care cad își amintesc mai apoi vidul căderii. Îți amintești ceva?

- Da. Când mama mi-a tras o palmă și i-a spus tatei „câtă nesimțire la el!“ Vezi dacă nu-s ai noștri?

- Ai simțit, ai simțit asta? Și acum, că sunt plecați la Breaza, nici măcar nu mi-au telefonat.

David se înfurie.

- Lasă că nici noi nu ne-am mai dus la ei! Eu cel puțin sunt aproape vecin! Iar telefon puteai să le dai tu! Cât îți creșteau plodul te duceai mai des, nu?

Emil rămase la rândul său cu gura deschisă.

- Hai, lasă, lasă, tot nu mai contează. Nu trebuie să te atașezi de pământeni.

- E interzis?

- E inutil. Noi nu facem lucruri inutile. Noi facem ce ni se spune. Și când nu ni se spune, nu știm ce să facem. Anii ăștia au fost cumpliți!

- Ție ți s-a spus mereu ce să faci - o ai pe Nina!

- Gata, s-a terminat. Îmi pare rău pentru ea, o iu... mă rog, am avut relații strânse cu ea, însă e o ... pământeană.

- Ce e Kanterra? De cădere parcă mi-aș aminti, deși s-ar putea să fie vorba de vreo chestie văzută la video.

- Cum poți să nu te extaziezi în fața misterioasei noastre meniri? Sau poate tot nu crezi?

- Ba da, am văzut Volga și băieții ăia făcând probe. E ceva necurat aici, în mod sigur!

- Ai să vezi, totul va fi frumos. Kanterra este o lume perfectă. Noi suntem ... ei cu totul.

- Și aici cum am ajuns, am căzut?

- Da, am căzut. A fost un accident stupid. S-a spart atunci un container

cu hexaclortrinel. Hexaclortrinelu e un lucru foarte important pentru noi, pe baza lui societatea noastră, mi-au spus, merge înainte.

- E pentru propulsie, deci.

- Nu, e pentru uitare. Nu poți merge înainte dacă nu uiți cât de cât trecutul, cu greșelile lui. Ceea ce-ți mai poți aminti e nesigur și mult încălzit, și se pare nu atât de neclar cât, departe, ca și cum te-ai întâlni într-o bună zi cu fostul tău dușman din clasa a patra iar voi să aveți câte optzeci de ani - v-ați strânge în brațe, desigur. Oricum, greșelile se repetă!

- Și când s-a întâmplat asta? Nu-mi amintesc nimic.

- În 1970. Ei sunt aici spre a ne aminti. Atunci am fost pierduți, ca tipi fără memorie oamenii ne-au mutat dintr-o parte în alta. Am avut ghinionul să nimerim într-un al doilea accident și ni s-a atribuit o identitate falsă. Dar gata, vacanța s-a sfârșit. Ai noștri au venit să ne recupereze. Ne întoarcem, acasă.

- Eu nu plec nicăieri, comunică David fără ton.

Emil nu înțelege:

- Ce spui?

- Spun că nu plec. Am dat de bine aici, uite-așa!

- Poți să-ți lași lumea care te-a creat și să te vinzi unor străini pentru o fericire iluzorie? Să te lași cumpărat de tentațiile umane, să-ți negi neamul părăsindu-i pe ai tăi?

- Cred că confunzi, nu rămân în Occident, rămân acasă!

Emil se înnegri.

- Ai curajul să numești „casă“ lumea asta... impropriu vieții? Întotdeauna ai fost căpos, dar am să te salvez! Mai târziu ai să-mi mulțumești că te-am salvat de raiul iluzoriu, de miraj.

- Nu te forța. Știu că ai fost bun la compunere.

- Ai să vii cu mine. Și-ai să spui și-o poezie!

David încercă să-și miște o mână însă deocamdată nu reuși.

- Cum dracu' de ne-a găsit tocmai pe noi doi?

- Cu ajutorul chestionarelor. Sunt niște chestionare foarte deștepte. Pornesc de la ideea simplă că e imposibil să nu-ți amintești câte ceva, oricât de mare ar fi cantitatea de hexaclortrinel inhalată. Uite, de exemplu hexaclortrinelu, trebuie să-ți amintești de el, auzai toată ziua de așa ceva. Apoi, accidentul. Unii au făcut după asta adevărate fobii la zgomote și la lumină. Sau străinii - scurgerea asta de oameni fără memorie s-a făcut în toată lumea. La noi, scurgerea s-a făcut, firesc, de peste hotare. Îi vizează deci în primul rând pe cei care susțineau într-o formă sau alta că au venit sau că ar fi putut veni de peste hotare...

- Măi, măi! Și cum de ți-au spus atâtea, nu le e frică că-i torni?

- Cine, eu? Niciodată! Păstrez cu sfințenie adevărul încredințat și, nu te uita așa, nu contează nici hexacul, nici afirmalina, conștiința mea îmi spune că sunt cu ei. Mie mi-au spus multe lucruri cu multă încredere. Mă apreciază. De altfel s-au informat, au aflat că la servicii scosesem un buletin tehnico-cultural.

Xeroxat, bineînțeles. Oficial, nouăzeci de exemplare, plus obligațiile... L-ai văzut, e ceva deosebit. Am la ei un loc asigurat la propagandă. Mă rog, ceva similar...

- Și dacă spun ceva?

- N-o să te creadă nimeni și apoi, ce crezi, **noi** ce păzim?

- Păziți-vă fundul! Cum credeți că o să plecați așa, clandestin? Tu ai pașaport? N-ai. Cine ți-l eliberează mai devreme de o lună - două?

Emil zâmbi, arătând cu un deget tavanul prin care cei mai deștepți dintre dumneavoastră vor înțelege Cerul, Spațiul, Libertatea...

- Uite pașaportul nostru! Cu ochii lor, pământeni nu știu să deosebească o clădire de o navă și un modul de serviciu de, să zicem, o Volgă veche...

- E fantastic cât tupeu aveți! Păi atunci, de ce nu ne-ați ridicat direct de pe stradă, ca într-un film S.F.?

- Există o lege a neintervenției în treburile interne. Contactul trebuie făcut mai... gîngăș. Pe Terra, trebuie să procedezi pământește. Și au procedat corect: cu invitații în regulă, trimise prin poșta care e, se știe, întreprindere de stat. În secolul douăzeci la noi, ca și pe întreg Pământul, poți obține aproape orice cu condiția să aibă un aspect legal. Oamenii care în '33 nu s-ar fi temut de gloanțe, acum se tem de o amendă de la patru sute la o mie de lei. „Clădirea“ institutului era instalată de altfel în orașul nostru într-un loc discret, în zilele în care erau invitați, în alte zile se ducea în alte orașe, de unde recruta alți invitați. Dar lucrurile au mers greu. În 89% din cazuri, subiecții nu sunt sinceri, în special în privința relațiilor externe, care sunt poate cele mai importante pentru noi.

- Și nu-i puteți depista pe toți?

- Teoretic, da. Dar mai rămâne problema urmașilor, riscul infiltrării prin eroare a străinilor, mai sunt cei din zonele puternic accidentate și din zonele necooperativizate. Nu putem nici măcar să ne implementăm printr-un terminal oarecare la memoria unor calculatoare de evidență și repartizare concretă a forței de muncă pentru că n-aveți încă așa ceva. Trebuie din păcate mers mereu pe fler și noi nu prea avem chestia asta. Iar în datele oficiale nu avem nici un fel de încredere.

- Nici eu în afacerea asta! Așa că n-am să merg cu voi! Nici tu n-ai să mergi!

- Ba da, vom merge. Gazul aproape și-a făcut efectul. Și cu mine a fost cam la fel.

- Ha-ha! Deci nici nu poate fi vorba de alegere liberă! (David își mișcă mai întâi un deget).

- Ba da, acum e. La început nu eram nici eu pregătit, însă acum... Îmi dau seama că sunt, suntem **altfel**. Întotdeauna m-am simțit **altfel**! Noi nu simțim lucrurile la fel ca pământeni. Când spunem „roșu“, de exemplu, noi vedem un număr de culoare, care se vede de la atâția metri și care se potrivește cu culoarea, numărul, spre a nu produce o stare de agitație obositoare pe retină. Ei

văd prin asta căldură, dragoste, sânge, sex, comunism, alarmă etcetera. Asta ca să-ți dau un exemplu. Nu-i vorba, n-ar deranja sensibilitatea asta, se poate și mai rău, câinele de exemplu nu vede colorat ...

- Pisicile Ginei nu văd deloc mâncarea, nu le interesează musafirii, interveni hodoronc-tronc David.

- Da, dar câinii nu văd colorat, reveni Emil, nemulțumit de întrerupere. Asta nu înseamnă că dacă ești daltonist sau chiar chior, Doamne-fereste, nu ești în stare să-ți recunoști cușca, mai ales dacă e singura din curte și că nu înțelegi ce vrea stăpânul când îți aduce osul.

- Eu n-am nevoie de oase, spuse David morocănos. Or să mă dea afară din serviciu!

- Uită, te simțeau inutil acolo. Știu asta din fișa ta.

- Credeam că ți-am spus eu vreodată. Și... în fișa mea scrie că vin din Cosmos?

- Păi dacă ai recunoscut hexaclortrinelu?

- Și tu l-ai recunoscut?

- Nu, eu am recunoscut că sunt fratele tău și parcă îmi amintesc de o cădere.

- Poate atunci când ai căzut din tramvai, de pe scară.

- Nu importă, vom merge pe Kanterra. Ba chiar în Semyzen. Or să ne dea pensii pentru cele îndurate aici!

- Ce e Semyzen?

- Capitala, măreața capitală!

- E mai mare ca Bucureștiul?

Emil pufni:

- De unde dracu' vrei să știu? Acolo e bine, în tot cazul. Și toată lumea e fericită, e mișto, ce mai!

- De ce naiba au venit aici?

- Nu-ți încărca memoria, și așa ai să uiți aproape totul. Trecutul se va **estompa**, adică se va șterge ușor și nimic nu te va mai durea pentru că...

- O iubesc, gemu David. Și apoi o țin tot așa că el o iubește și pace.

- Ei asta-i acu', se supără Emil. E plin Semyzenul de gagici și dumnealui s-a înamorat aici! Ce poate să-ți aducă o pământeană decât un plod probabil și un divorț sigur? După ce, bineînțeles, ți-a tocat tinerețea, banii și nervii! Prea multă vorbă, în curând n-ai să crezi decât cuvintele pe care ți le vor spune ei. Vom fi o familie mare, unită, fericită. Nu mă întreba de unde vin și unde pleacă. Vin de undeva și se duc la Semyzen, așa cum vii de la București. Și te duci la Iași, trecând prin Ploiești. S-ar părea că vin de mult pe Pământ. Nu, nu ca să-l viziteze, nu sunt curioși. Ca păsările migratoare, pleacă atunci când trebuie, fac câte o stație pe Pământ sau în altă parte, încarcă câte ceva fără să deranjeze pe nimeni și se duc.

- Dacă nu au curiozitate, cum au ajuns să inventeze toate astea?

- Au copiat de pe la alții, de pe unde au trecut.

- De la cine?

- Nu și-au bătut capul să rețină, deși, ordonați cum sunt, trebuie să fi scris asta pe undeva. Ei, noi suntem prea organizați, disciplinați, nu avem umor, nu avem cine știe ce emoții, deși ne mai prefacem că iubim pe câte cineva...

- Eu iubesc!

- Ți se pare, e doar o relație de cerere-ofertă. Probabil că oferta ei e mai mică decât cererea ta și ți-a stârnit ambiția. Nu există dragoste. Nu există dragoste, cel puțin la noi, ci doar mecanisme biologice și psihice care trebuie saturate ca să fim apoi mai eficienți și să ne slujim patria.

- Valentina, parcă murmura David, apoi închise puțin ochii.

După câteva clipe (se vede că îl cam obosise conversația) îi șopti ceva fratelui său care fu obligat să se aplece pentru a înțelege.

- Am în buzunar Lumea. N-am terminat-o de citit, dar ți-o dau ție. Dacă te încapățânezi să fugi **acolo**, pe Kanterra, o să ai din când în când nevoie de ea.

Emil înțelese abia când descoperi în buzunar revista. Surâse disprețuitor. O aruncă jos și revista se deschise singură.

- Nu-i putem lua pe toți, oftă el, din păcate unii nu pot fi luați, spuse misterios, referindu-se la vreo poză, însă David nu putea să vadă din poziția lui unde se deschisese Lumea. Poate la pagina de kan-kan-uri externe 1000+1.

Emil îi potrivi paltonul.

- Îmi pare rău că te las. Discuțiile noastre au fost întotdeauna interesante. Mă duc să anunț însă venirea ta în rândurile noastre. Se uită îngrijorat la ceas: o să rămân fără lame de ras! Oricum, în câteva minute sper să venim cu o targă. Apoi, se vor ocupa ei de tine.

Emil ieși ușor, asigurându-se că nu-l vede nimeni. Legă ușa cu sârma ruginită ca să nu intre altcineva. David oricum nu putea ieși, fiind paralizat. David însă își mișcă la început o mână. Avea noroc? De afară se auzi un geamăt. I se păru că cineva, un câine fioros se freacă de peretele de tablă, apoi se auzi mai clar: „Oh, oh, mamă...“. Zgomotul se mută din spatele rulotei spre ușă. Cineva se târa afară. Îi pusese un paznic? Așa repede? Piciorul stâng, plin de furnicături, putea fi mișcat, dar nu voia încă să se îndoaie. Doamne, dac-ar putea măcar fugi! Emil îi spusese că va rămâne paralizat cel puțin o oră și nu au trecut nici cincisprezece minute. Da, desigur, el, David Pangros era un exemplar puternic, rezistent la orice. De afară nu se mai auzi nimic, iar David se ridică în genunchi. Un picior era de cauciuc iar al doilea se umpluse de furnici. Bine că putea mișca mâinile. Mai mult târâș, se duse la ușă și o împinse. Sârma ruginită cedă imediat, însă ușa nu voia să se deschidă de-a binelea. Împinse cu disperare și ceva alunecă într-o parte, gemând: „Nu mai dați, spun tot“, i se păru că aude. Scoase capul prin spațiul creat și inima îi veni la loc - nu era nici un paznic, ci un boschetar obișnuit, din cei care vara pot fi văzuți zăcând pe marginile drumului, prin tufișuri sau în stațiile de autobuz, beți criță, uzi leoarcă și convinși de anumite adevăruri, în cazul în care nu dorm duși. David își masă piciorul stâng și se ridică într-un echilibru relativ. Cu o mână trase paltonul lui

Emil și-l luă pe umeri. Bețivanul necunoscut care zăcuse pesemne în spatele rulotei, de nu fusese văzut nici măcar de Emil, deschise ochii și-l fixă cu ură pe David. „Trăiască...“, zberă el și se prăbuși pe o parte, rostogolindu-se în stradă, cu capul pe carosabil. David încercă să-l tragă măcar cu capul pe trotuar, însă nu izbuti. Omul era greu și opunea rezistență - nu permitea să fie mișcat. David îl lăsa naibii și se apucă să alerge, dacă a alerga se cheamă să țopăi într-un picior. N-ar fi ajuns el prea departe, dacă un taxi singuratic nu l-ar fi ajuns din urmă. David urcă greu.

- Penicilină, coane?, întrebă prietenos șoferul.

David dădu bucuros din cap și-i făcu semn să demareze. Un semn circular din care omul înțelese că trebuie să întoarcă. Trecură pe lângă bețivul din stradă.

- Numai de nu l-ar călca careva pe cap, spuse David. Ce-ar fi să-l luăm?

- Ei, asta-i acu', l-o lua cineva. Ce, n-are familie? Să știți că ăia fără familie nu prea dorm pe stradă, ha-ha. Lasă, că nu moare, ăștia e rezistenți!

- Bine, ia-o la stânga!

Se scotoci prin buzunare după bani și descoperi în buzunarul care se dovedi a fi al paltonului lui Emil tubul argintiu. **Afirmalina 80%** și o serie de sfaturi în cea mai universală limbă comercială: “de not spray near open flame. Keep from eyes and extreme heat. Shake before use”. Și o inscripție cu litere mari: „For the Man whe gets what he wants“. Apoi, după un R încercuit, inscripția MADE IN SEMYZEN și “guaranted few months”. Într-un colț descoperi și anul de fabricație: 1908. Deci asta era - termenul de garanție fusese depășit! Sau poate Emil uitase să agite tubul înainte de a-l folosi?

La început nu știu ce să-i spună șoferului. Bănuia că ei vor pleca de tot după ora șapte. Hai, fie opt, mai mult nu se poate, doar erau bine organizați! Nu se va duce încă la Valentina. ăștia îl vor căuta în orele următoare. În cap i se învălmășeau, credem, multe. N-ar fi fost mai bine să încerce să plece într-o lume cu totul nouă unde să găsești bere Bucegi fără coadă și excursiile să fie în interes de serviciu, curentul electric gratuit, castraveciorii de seră să se strice în galantare și să nu se atingă nimeni de ei iar femeile să fie frumoase, fericite și niciodată geloase (aici îi dădea puțină dreptate lui Emil), unde să trăiască toată lumea în capitală, nu într-un mare orașel de provincie plin de fum, de industrie, cu cinematografe murdare, un singur teatru și un ziar ca un perpetuum mobile, adică în fiecare zi același lucru! Dar oare era chiar așa de bine pe Kanterra, dacă foloseau gaze ca să te aducă acasă? Căci noi știm că dacă te-ai lua după unele ziare și te-ai duce în unele locuri frumoase, luminoase și și sănătoase, ai avea nevoie de mult hexac ca să nu încerci s-o tai rapid. Dar dacă el, Pangros David, nu va pleca, va

trebui să se ascundă în așteptarea unei noi racolări? Dar ce se va întâmpla la servicii dacă totuși nu va fugi și nici nu va pleca însă se va afla că are legături sau că a avut legături cu cei de pe Kanterra, care tot peste graniță s-ar zice că e? Ce se va întâmpla cu ceilalți oameni care vor fi luați acum sau în viitor doar pentru că au răspuns potrivit la o întrebare? Că s-ar putea admite să nu-ți amintești formula hexaclortrinelului, dar de faptul că vii **din altă parte** nu se poate să nu fii cât de cât conștient. Ar trebui să pună cumva omenirea în gardă! Gândul străluci măreț pe fruntea lui sau poate că o rază târzie de soare luminează pentru o clipă prin parbriz, astfel încât David nici măcar nu băgă în seamă Volga neagră, clădirea veche și câțiva tipi care cărau o targă. Trecură pe lângă ei și nu mai fu nimic în afara gândului măreț că, deși nu mâncase nimic în ziua aceea, el va salva LUMEA! Mai întâi în orașul său, apoi în țară și apoi în Europa. Americanii să se descurce singuri, prea o fac ei pe deșteptii! Șoferul dădea din gură înainte. David dădu din cap ca și cum l-ar fi ascultat, dar observă că omul insistă.

- Păi cum, și la gară și la Universitate? Nu mă lăsați să ghicesc, că acum, dacă ne înscriem pe Brăilei, nu mai pot să mă întorc până la *Potcoava de Aur*.

Universitatea! Lui David îi veni o idee.

- Nu, la Librăria studenților!

La librărie cumpără câteva caiete cu 100 de file și o cutie cu cretă. Mașina îl aștepta cuminte afară. De pe bancheta din spate, în drum spre căminele cele mai din fund, și al străinilor, scrise mai multe foi cu îndemnuri mobilizatoare la rezistență în fața extraterestrilor, într-o formă cât mai ușor de crezut și de înțeles, chiar și pentru studenți: „Cetățeni, nu vă prezentați la Institutul de Imunologie“, sau, obosind să tot scrie titlul întreg, „Studenți - prin prezentarea la Institut riscați să vă pierdeți calitatea de oameni!“. Studenții sunt entuziaști, desigur, așa erau adică pe vremuri, pe când David ar fi avut șansa să fie și el student, îndemnurile vor prinde cu siguranță, mai lăsă mașina să-l aștepte de câteva ori și depuse alte bilete la blocurile și casele de pe Republicii. La Sala Pușchin lipi cu scuipat două îndemnuri, unul așa și altul mai așa, gândindu-se și la personalul de serviciu de la sala de sport și la faptul că sportivii nu lucrează în primul rând cu capul. Neavând timp să scrie atâtea foi, începu să mâzgălească tot felul de lucruri cu creta pe blocuri, mai desenă câte un semn al păcii și, gândindu-se că afișajul e interzis, mai scrise și câte o lozincă din cele din care scrisesse și el la ultimul Întâi Mai. Șoferul se uită întrebător, dar după ce mai căpătă o sută și-i spuse că e în căutarea unor tovarăși, se liniști de tot.

- Trebuia să vă dea mașina întreprinderii! Doamne, ce șefi aveți!, se lamentă el. E păcat să cheltuiți atâția bani ca să le faceți lor treaba!

Lui David i se aburiră amândoi ochii - vedeți! Merită să te zbați pentru astfel de oameni minunați, care au grijă pentru aproapele lor. În realitate,

credem că șoferului îi păsa prea puțin de soarta tânărului, important pentru el era că omul plătește, și încă gras. Dacă ar fi fost într-adevăr uman, șoferul l-ar fi ridicat pe acel bețiv murdar, aproapele nostru, l-ar fi încălzit, l-ar fi trezit și ar fi încercat să-l aducă pe calea bună, așa cum tot vedem prin cărți. În realitate, suntem cu toții foarte ocupați!

Opriră în fața WC-ului public din fostul Parc Eminescu și pretextând că nu mai poate, coborî entuziasmat că descoperise poate cel mai frecventat locaș public din oraș. Din fericire, nu era închis. Își făcu de lucru până când ultimul client urcă scările și se apucă să scrie cu sufletul la gură, cu urechile ciulite: „**Oameni buni, nu recunoașteți că aveți rude în străinătate!**“. Din păcate, nu avu timp să scrie mai mult. O ușă scârțâi la sectorul întreținere și David se temu să nu fie surprins sau, mai rău, cineva să-i pretindă un leu pentru că folosise pisoarul. David ieși. Vai, cum mai iubea el Pământul (și prin Pământ să înțelegem și pe Valentina) cu misterele lui încă neelucidate, cu suferințele și bucuriile lui, cu peisajele lui libere, cu viața anostă a cetățeanului prins în celula de bază a societății, cu lupta pentru existență fără de care ne-am plictisi ca în Rai... Indiferent de ce-i vor face, va opune rezistență. Nu se mai temea, dar nu se va lăsa ridicat cu una cu două. Venea acasă, în blocul lui proprietate de stat (pereții interiori erau numai ai lui, restul, ce-i drept, erau comuni și subțiri) și dacă vor încerca ceva, va striga și vor ieși vecinii. Și dacă nu vor ieși vecinii, va auzi Miliția. Și dacă nici Miliția nu va auzi, va auzi Valentina care se va repezi la ochii lor ca o eroină greacă... Taxiul se opri în fața blocului care, fiind așezat pe colț, îi tot sugera lui David o permanentă cotitură.

- Ți-a venit cumva o carte poștală să te prezinți la un Institut de Imunologie?, îl întrebă pe șofer.

Acesta se uită la el câteva clipe.

- Nu, nu a venit nimic, spuse el nedumerit.

- Dacă vine, să nu te duci, că e de rău!, îl asigură tânărul. Ieși trântind portiera. Pe scări se auzi strigat: „Hei, domnu’, domnu’!“ Era tot șoferul.

- Ba a venit ceva. Pentru nevastă-mea. Dar de la... ginecologie!

David făcu din mână că e în regulă și urcă sus. Sună direct la ușa ei.

- Să nu te sperii și să mă iei în serios, o rugă el. E deja șase. Să nu ți se pară ciudat, ai puțină încredere în mine? Pentru tine am rămas, da? Pricepi? Stai, nu sunt nebun, însă s-au întâmplat atâtea, atâtea... În ultima vreme au dispărut mulți oameni și...

- Ce-au făcut?

- Nimic. De asta m-am ascuns la tine atunci, ca să nu mă ia și pe mine. Oamenii ăștia, dacă pot să le spun oameni, și aș putea să le spun, și eu sunt la

fel, nu?, ăștia nu au nici un temei legal ca să facă ceea ce fac! Cum poți să lași lucrurile astea, cu care, nu, te-ai obișnuit, le iubești, și să treci granița în altă parte așa, hocus-pocus?

- Poate că...

- Te depistează ușor că ești ce le trebuie lor. În primul rând încearcă să afle, dacă nu cumva asta nu figurează deja undeva, în vreun dosar, dacă ai sau nu relații cu străinătatea, dacă n-ai putea avea rude afară. Pe urmă, dacă ajungi până acolo încât trebuie să te justifici și-ți dai seama că n-au date despre tine, trebuie să-i asiguri că te-ai născut într-adevăr aici, că te știe o mulțime de lume încă de mică, ce mai, ai origine așa și pe dincolo! Apoi, nu care cumva să știi ce-i aia hexaclortrinelu! Vezi, cu asta începe!

- Și ce e?

- Un inhibitor de memorie! Reții? Vai, nu reține! Chiar dacă or să te bată, nu știu, se poate și asta. Dar ei au un gaz, să nu respiri deloc la ei! Vai, ce prost sunt! Să nu te duci deloc dacă te cheamă.

- Unde?

- Oriunde. Nu știu cum se va chema data viitoare centrul ăsta al lor de recrutare sau de recuperare, cum se zice. În tot cazu' te vor chema prin poștă, cu hârtie în regulă. Nu te duce. Și dacă te caută acasă, să nu deschizi, da? Bun, uită hexaclortrinelu, uită, bine. Dacă nu, te saltă și te duc la ei. Emil (frate-miu) a fost prins în treaba asta și acuma vrea cu orice preț să plece **acolo**. Cică la ei ar fi bine. Mofturi! Acolo nu ești tu, acolo nu voi găsi nici măcar un serviciu ca ăsta. Nu că aș fi plătit grozav, dar am libertate de mișcare. E grozav să ai libertate! Și dacă ar fi numai serviciul! Bun, m-ai înțeles, nu? Mă întorc.

Se pare că Valentina îl înțelese, deși nu era întru totul de acord. Însă, ce să-i faci, fiecare cu ce poate. El o rugă să-l aștepte la el. Coborâra repede etajele.

- Am să fac o baie până vîi, da' trebuie să pleci acum?

- Trebuie. E foarte târziu. Vreau să-l rețin pe Emil, poate mai e o șansă să-l rețin cu forța până pleacă ei. Sper că în noaptea asta ei să plece. Sper!

Ea voi să-i mai spună ceva, el însă și deschisese ușa.

- Să nu dai drumu' la ușă la nimeni!

Coborî ca o săgeată pe scări și de jos o zări în balcon.

- Te iubesc, strigă el încet, ca să nu audă totuși vecinii.

- Ce?, se aplecă ea peste balcon.

El îi trimise bezele și ea le interpretă după capul ei. Se îndreptă, punându-și cu nerușinare în evidență sânii.

- Închide geamu' și stinge lumina!

- Cee?

David nu mai insistă. O luă la goană. În prima stație prinse un treisprezece, autobuz despre care nu știa că mai circulă în oraș. Știa locurile pe unde se găsesc lame. Intră într-o tutungerie când se asigură că nu mai e nici un client.

- Doriți ceva?, spuse vânzătoarea, privind cu teamă la exaltat.

- A cumpărat cineva lame de la dumneavoastră?, întrebă el.

Vânzătoarea se făcu stacojie.

- N-n-avem lame, scânci ea.

- Lame, lame de ras, insistă el nerăbdător.

- Nu avem, se încăpățână ea.

- Bine, știu, dar a cumpărat cineva **acum**?

- Nu, tovarășe. Jur pe copiii mei că...

David se întoarse, n-avea timp. Din ușă, mai strigă: „Dacă aflu că mințiți, hei... lasă-lasă!“

Celelalte două dugheni de unde se aprovizionează Emil cu lame și țigări BT pe sub mână, nu erau departe. În trecere, intră într-un bar.

- N-a fost pe-aici un tip bine, cam mărunțel dar...

- Da' ce-s eu, agenție de informații, se stropși femeia de la bar.

Cumpărați ceva sau nu?

- Cineva, care-l cunoașteți, a venit poate după BT.

Femeia se lămuri.

- Aha, de ce nu zici așa? (se uită dacă nu-i ascultă cineva). Dă o sacoșă, ceva. Știi prețul, cât să fie?

- Ce preț cocoană, eu te întreb de un om. Așa, cu o mustăcioară...

- Așa, cu o mustăcioară, așa cu o mustăcioară! Că pot eu, Doamne, să-i cunosc pe toți care vine aici și care iese. Apoi, întorcându-se către niște clienți mai vechi, le făcu cu ochiul. N-ați văzut cumva pe unul cu mustăcioară? Avea și doi ochi aici (arăta cu două degete bifurcate de-a stânga și de-a dreapta nasului), unul alb și altul negru. Ascultă, sună la 058, poate știe ei!

David n-avea tocmai acum poftă de scandal, se uita lumea la el, așa că se retrase în ordine.

Nici în celelalte două tutungerii nu avu mai mult succes, în afară că la cea din colț juna (probabil ținea locul cuiva) îi comunică faptul că pe el l-ar servi cu plăcere și în plus nu mai e mult până la șapte când are de gând să închidă „magazinul“. David se gândi câteva clipe, dar n-o repezi, deși acasă era Valentina, pe care acum o iubea. Surâse enigmatic și se cără.

Încercă și acasă la Emil, poate se răzgândise. Nina se sperie când îl văzu transpirat și cu o privire exoftalmică. David îi explică în treacăt că Emil nu se mai întoarce, așa credea el. Apoi, gândindu-se dacă e cazul să-i vândă și ei pontul - de, poate pleacă și ea - intră în amănunte, îi spuse tot ce știa despre Kattera, spre teroarea Ninei care nu se putea uita la altceva decât la degetele lui febrile.

- Știu că te-a afectat și pe tine plecarea lui Emil, lasă, ne-am mai despărțit noi și altă dată, atunci nu aveam nici copilul, însă nu te mai gândi pur și simplu la asta, zâmbi ea forțat.

David nu putea să nu se mai gândească **pur și simplu**.

- Da, spuse el, i s-a năzărit să se ducă în capitală. Să nu mai spui că nu

sunt sincer cu tine, clar? N-ai decât să-i scrii, ha-ha!

- Încearcă să fii calm, nu se merită. Lasă, l-am iertat, toți bărbații se mai uită la femei, dar cu vremea le trece.

- Au nave care merg cu viteza luminii și mai ceva, altfel nu se poate. Da' dacă le vezi, te apucă râsu'. Auzi, o Volgă...

- Trebuie să te bucuri, să fii fericit, plânse ea. Știu că m-am purtat urât cu tine, deși știam cât ai suferit cu Mia... vai, nu trebuia să spun asta. Ține minte că noi nu ți-am vrut răul, spuse ea când văzu că el se ridică. Știu un doctor în bloc, de fapt e medic, da' e băiat buun, sare oricând dacă e să dea o pastilă, ceva, nu vrei să luăm de la ei un piramidon, o aspirină?...

- Nu mă duc nici la un doctor, mă duc în altă parte, se necăji el. Degeaba îmi bat gura, tot nu pricepi. Eu am făcut tot ce-am putut!

Ieși pe ușă înainte ca cineva să-l oprească și de altfel, cine naiba să oprească un nebun? "Gâsca!", spuse el coborând scara, după ce ea nu-l mai putu auzi.

Nu avea bani de bilet, se scotoci după vreun tichet dar se vede că se terminaseră toate. Când e să se termine... Se urcă totuși într-un 22 și făcu fără rușine blatul până la Telefoane, unde se urcă, ciudat la acea oră, o controloare. Altfel i-ar fi fost frică. Acum, după câte putuse îndura, nu-i prea mai păsa. Bine că nu era lume multă în autobuz! Afară era întuneric și oamenii nu circulă pe întuneric, mai ales de când se face economie de lumină pe stradă. Oamenii se tem să meargă seara și, judecând după zvonurile privitoare la jafuri, bătăi sau violuri, ba poate chiar și mai rău, au toată dreptatea. Un oraș puternic industrializat atrage tot felul de oameni, cu problemele lor specifice. Nu toți pot ajunge la Semyzen unde totul este perfect.

- Prezențați, vă rugăm, biletul la control.

- Păi nu ți-am spus românește că n-am?

- Ai să mergi mata cu mine, spuse femeia, încă bună, căutând ajutor în jur.

- Merg. De ce să nu merg.

- Nu fi obraznic, te duc la Miliție! Uite, șoferul oprește mașina și te duce până la Miliție.

- Lasă-l Tatiana, întoarse capul șoferul, fără să ia mâinile de pe volan. Lasă-l că n-o fi foc! Ce vrei, să scot autobuzul de pe traseu? (Apoi, către el). N-ai dom'le cumva o țigară?

- Îmi pare rău, nu sunt fumător, spuse băiatul.

- Bine, văd că voi faceți alianță, de aia nu ne luăm noi banii!

- De ce nu opriți între stații?, se trezi fără rost David. Treceți așa, pe lângă noi, parcă noi am fi proști.

- Cred că mai bine e să-l duci la Miliție, se întoarse șoferul. Dacă nici nu-i om de înțeles...

- Îmi place! Îmi place la Miliție. Numai în capitală nu vreau!

Controloarei începu să i se pară că omul din fața ei n-ar fi tocmai întreg

la minte. Și ce, e de mirare? Ia încearcă dumneata și rabdă de foame numai vreo două zile, ca sârmanul băiat! Ca să nu mai vorbim de emoții!

Conversația mai lâncezi puțin, de ochii lumii. De fapt și controlarea avea drum tot în sensul autobuzului.

- Hai, zi bogdaprosti și aprinde o lumânare pentru IJTL, spuse femeia, și taci din gură.

- Tac doamnă, spuse el, sunt învățat.

Femeia coborî undeva între stații.

- Sărut mâinile, spuse el și rămase aproape singur. În autobuz era o singură pereche de elevi care se sărutau disperăți, de parcă cel puțin unul din ei avea să plece la Semyzen, cu autobuzul de ora opt.

- Dați-i bătaie!, se trezi David vorbind. Ce bine e pe Pământ!

Puștiul, care, fiind pământean, avea și umor, își desprinse ușor fața și, după ce-l măsură pe intrus, nu cine știe ce de dezvoltat fizic, asta se vedea de la distanță, îi replică batjocoritor un refren din spectacolele lui Adrian Păunescu: “Să fie pace-n lume!” Ea îi întoarse fața speriată: “Taci, măi!” și-l sărută în continuare, ca să tacă. David ridică din umeri și se așeză în spatele șoferului, uitându-se la beculețele de semnalizare.

- Becu' ăla pentru ce e?, întrebă el amabil.

- Suntem și noi oameni, oftă șoferul, da' ce credeți dumneatale, că dacă nimeni nu scoate bilet, ăla - că-i cine e, ăla - că lucrează la noi, ăla - că-i milițian... Păi știi dumneata că la orele de vârf nu știu dacă scoate bilete zece inși din două sute și ceva de oameni cât mi se umflă atunci autobuzu'... Luna asta iar ne-a ars la salariu, cică noi suntem responsabili. Da' ce să-i ceri omului dacă n-are conștiință.

David îi dădu dreptate, însă trebui să coboare. Pe geam, puștiul, care pândea momentul, îi făcu niște gesturi teribil de obscene, iar râsul fetei îl urmări până când autobuzul o luă iar din loc.

Acasă însă îl aștepta o groaznică dezamăgire. Mai întâi, că ușa nu era încuiată, ba mai mult, aștepta ușor întredeschisă. Luminile ardeau cu furie și el intra cu curaj, era vorba de salvarea Valentinei doar! În garsonieră nu mai era nimeni. Pe un fotoliu zări o pălărie cenușie, uitată de careva. Trei cești murdare de cafea și un pachet de BT desfăcut. Luă pachetul în mână și nu știu unde să-l pună. Intra în baie. Nici acolo nu era nimeni. Pe policioară, scris pe dosul calendarului Adesgo, cu trăsături nervoase: “scriu pe șest, cu dermatograful, că n-ai și tu un pix în casă. Ura! Tipii au venit după tine, dar par băieți buni. Plec: am să fiu liberă, voi avea blugi, am să împing uși pe care scrie “Push” și am să beau Coca-Cola zi și noapte! Sunt sigură! Vreau să încerc și eu. Am rămas de altfel gravidă și dacă acolo unde merg ei (nici nu întreb, vreau să fie surpriză!) pot să scap de sarcină fără complicații ca data trecută, mă duc. Mai ales că, deși

nu mi-au spus în ce țară și eu o fac pe naiva, oricum va fi ceva nou și excitant. “Exciting”, cum se spune în America! M-am săturat de generația tânără, ma-am săturat de tot! Ești prostuț că nu vii, da ăsta-i farmecul tău, se vede. Le-am spus treaba cu hexaclorinelu, că mi-am amintit de cuvântul ăsta într-o noapte când erai la mine în pat și tu l-ai reținut. Așa că, dacă vrei să rămâi, gata, ți-am rezolvat. Păcat că i-am stricat șusta lui frate-tu, că el chiar voia să vină. Dar cică “îl fac ei să uite”, la fel și pe tine, dacă te gălesc. Înțelege, le e și lor frică. Te pup dulce, la opt punct e plecarea. Păcat că n-a mai fost o dată! Mi-a plăcut!

P.S. Și Emil e dulce! De ce nu m-ai prezentat? Poate nu mai plecam...”

David oftă. Era opt fără zece. Nu, nu ieșise totul după cum își dorise, dar tot era bine că n-o refuzase ferm pe tipa de la tutungerie. Acum avea și el nevoie de ajutor că tot suferise atât, vorba Ninei. Poate că lui i se cuvin numai așa, începuturi de lucruri. Mai bine pleca. Unde? Stinse lumina și la lumina lunii văzu copacii pregătiți de noapte, îmbrăcați în bandaje subțiri de gheață. Intră în baie și așezat pe tron, cu un almanah plin de poze în față, încercă să uite totul. Ce bun ar fi fost nițel hexac, numai o dată, cu o singură nară! Îi vor da drumul și lui Emil, o vreme nu va putea trece pe la Nina. Ei și?

Ieși fără să mai închidă ușa și fără să mai controleze apa. Coborî pe scări. În fața blocului rămase câteva minute bune, fără să se mai ferească de farurile mașinilor care treceau, măturându-i aspectul gârbovit. O luă apoi la pas, nu-i trecuse încă de tot durerea din coșul pieptului. (O fi de la dragoste? O fi de la curent?). Se învățase cu drumul, începură să-i placă plimbările. După o vreme pasul lui deveni ferm, sigur, ca și cum s-ar fi dus într-un loc dinainte stabilit. Măine se va întoarce la serviciu, poate nu e nevoie nici de scutire medicală, oricum, în blocul lui Emil era un doctor care poate că l-ar fi ajutat să se îmbolnăvească retroactiv. Trebuia să împrumute de undeva niște țigări “medicinale”, până la salariu. O mulțime de cheltuieli cu extraterestrii ăștia! Și în cărți sunt tratați mai întotdeauna de băieți buni!

Pe strada Brăilei nu trecea nimeni, de parcă sezonul s-ar fi închis. Parcă ar fi fost un oraș construit special pentru filmări. De undeva izbucni un strigăt de luptă - cineva, poate cetățeanul de lângă rulotă, încerca un fals “mulți ani trăiascăăă, mulți ani trăiască, laa mulți ani!”, apoi totul se stinse.

Prima zăpadă începu atunci să cadă din cer pe gratis iar David se simți, poate pentru prima oară în viața lui pe Pământ, fericit. Pe deasupra agenției CFR se văzu atunci un obiect care de la distanța la care era, putea fi tot atât de bine o sferă de foc sau o clădire în formă de baracă. De undeva se auzi o pendulă bătând greu și David se miră. Nu se știe de ce, el legase întotdeauna molcomele aparate de arătat timpul de vechiul regim, vremurile noi, mai grăbite, venind cu ceasuri de mână.

Obiectul de foc ce putea fi tot atât de bine de la distanță o sferă strălucitoare sau o instituție cu toate ferestrele luminate, se ridică încet, ca o lacrimă inversă, opri câteva clipe, ca pentru a admira priveliștea orașului

acoperindu-se de zăpada curată, și pe cea de-a opta bătaie a pendulei, făcu un cot de toată frumusețea, exact de 90 de grade și dispăru cu viteza luminii.

David oftă pentru ultima oară și se apucă să scuture pomii rar întâlniți în cale. Căută străduțele, unde prietenii omului cresc încă în libertate și se trezi lângă biserica Sfântul Spiridon. David scoase din buzunarul paltonului lui Emil pachetul de B.T. și din pachet, cu gesturi studiate, o țigară cu filtru. Se pare că acum se va apuca de fumat de-a binelea. Își aminti (eu mi-aș fi amintit) că lumea spune multe lucruri despre acest bun sfânt. Sfântul Spiridon ne mijlocește împlinirea tuturor dorințelor, și pe cele bune și pe cele rele, ce să-i faci, trebuie să avem noi înșine rușine, conștiință de a ne adresa cu dorințe firești, sfântul nu poate face chiar totul. El face ce poate. David trase adânc în piept fumul țigării bulgărești și tuși. Încropi apoi la repezeală (tot era acolo) un fel de rugăciune care, pentru moment, i se păru cinstită:

- Doamne, murmură el, spun cinstit că nu cred deloc în tine, însă ajută-mă puțin! Apoi, amintindu-și că este un bărbat tânăr, care tocmai a salvat Lumea de extraterestri prin apelurile lui curajoase, se gândi că mai trebuie să adauge ceva și despre ceilalți în rugăciunea lui. Ceilalți, care acum tocmai nu se vedeau. Deci, își umflă pieptul, adresându-se unui Creator simbolic, așa cum te-ai adresa Universului sau propriei tale conștiințe:

- Dă Doamne, spuse el, dă-ne pace și răbdare și lasă lucrurile măcar așa.

Sfârșit

Septembrie 1987, Walvis Bay - aprilie 1989, Galați

GHELELE LUI VAN GOGH

Moto: "Am în buzunar Lumea.
N-am terminat-o de citit, dar ți-o dau ție"

Îți trebuie o disponibilitate serioasă pentru risc ca să te apuci să scrii despre o carte de literatură în condițiile în care nu ai conexiuni cu critica literară (decât ca lector diletant). Ce să mai spui despre dedicația (enormă!) a autorului, pentru însuși Bunul Dumnezeu, tocmai ca să-i apere cartea de... interpretari?

Două au fost, totuși, cauzele care m-au făcut să iau condeiul.

În primul rând prietenia autorului, prietenia putând, în viață, să te motiveze pentru cele mai nebunești gesturi (nebunești, însă, în sens donquijotesco). Pe cât de surprinzătoare mi s-a părut rugămintea lui Victor Cilinca de a-i da un text pentru romanul său (pe care, cu ceva timp în urmă, mi l-a povestit cu prilejul unei plimbari pe Domneasca) pe atât de sigur am acceptat cererea încă de la început.

În al doilea rând, socotesc că un text literar este un act de viață a cărui ființialitate nu este cu nimic diminuată față de ceea ce îndeobște numim "acte de traire": gesturi, evenimente, succese, neșanse etc. O stare de spirit nu este cu nimic mai puțin reală decât o strângere de mână. Ba, am putea spune că, mai mereu, a doua nu se poate fără prima. Ori, dacă o povestire își are netagaduită și consistența ontologică și dacă am considerat întotdeauna că este legitim să scrii despre tot ceea ce Dumnezeu a hotărât să fie, de ce nu am scrie despre ce ni s-a întâmplat în minte și în suflet citind romanul "Push-Push! sau Ingeri ordinari"? Dar, destul cu explicațiile.

Nicaieri în textul romanului nu se pomenește numele Galațiului dar nu pot fi locuitor al orașului sau să fi auzit macar de el și să nu-i recunoști configurația. "Un mare orașel de provincie, plin de fum, de industrie, cu cinematografe murdare și un ziar ca un perpetuum mobile, adică în fiecare zi același lucru". S-ar putea riposta cum că imaginea se potrivește la zeci de orașe românești de provincie de pe vremea lui Ceaușescu. Posibil! Dar, în alta parte, mai citim "Combinatul siderurgic este o instituție cât se poate de mare și de frumoasă. Ca îndeplinește el sau nu îndeplinește planul încredințat lui de forurile superioare, ceea ce ne bucură mult este că produce cu darnicie pentru cei interesați tablă, becuri, cablu electric, antene de televizor, garduri de fier forjat pentru locul de veci, nisip, ciment, hârtie de scris ba chiar și câte o pulpița sau antricotel, dacă știi pe cineva, nu neapărat mare, la cantină". Trebuie să fii prea

cârcotaș ca sa mai replici cum ca, de fapt, comunismul a împânzit țara de combinate siderurgice. Dar, în sfârșit, cititorul cârcotaș va trebui sa se predea citind rândurile lui Cilinca despre legatura dintre strazi și haine. "Trenciul lui cu mesada nu era unicul lucru ieftin, dar nici nu putea trece neobservat într-o lume de gecii, paltoane, blani și cojoace artizanal-țaranești. Era și o zona În care lumea umbla curat și bine Îmbracat. Cei din cartierele Țiglina III și Aviație (orașul nu mai avea aeroport!) nu prea calcau prin centru, cel puțin oamenii serioși, trecuți de prima tinerete. Pe Republicii, pe Brailei, o mare de oameni scosese capul ca furnicile dupa ce-a stat ploaia și s-a uscat pamântul. Fâșuri slinoase nu se vedeau pe aici, nici șepci democrate, ci din când În când câte o brumarie ostentativa pe capul unui semi-intelectual cu funcții ambigui, din cei care se ocupa cu gazeta de perete și de procurat apa minerala pentru Adunarea generala iar în restul timpului zac în doua trei birouri fiind pontati de fapt de catre un deștept strung Carusel care își face și așa treaba singur. Mai ciudat era perechea de țarani tineri, îmbracata în haine curate dar boțite, din cursa. Venisera la oraș sa faca ceva cumparaturi și eventual sa se îmbrace cât mai orașenește. Blugi nu se gaseau la magazinul Modern, dar cumparasera o ie româneasca urâta, cum poarta mai toate orașencele cu gust puțin, vara. Produsul nu se mai fabrica în satul lor de pe vremea lui voda Caragea, fusese întotdeauna un sat sarac însa acum, dupa cooperativizare, se construise o halta de tren, o fântâna arteziana în fața Consiliului Popular și un dispensar de la care doctorul navetist te trimitea cu placere la oraș. Toata chestia era sa nu-i mori în sat, asta strica statisticile și viitorul medicului". Deci, Țiglina, cartierul Aviației, strada Republicii, cea a Brailei, magazinul Modern.

De altfel, toata cartea este o mitologie stranie dar și (paradoxal!) familiara a Galațiului. Ma gândesc la mit și mitologie nu în sens de poveste marcata de imaginația fara frâu ci de actul de a relata ceea ce a fost la început, înainte de a începe a se derula timpul pe care-l traim și care ne traieste, macinându-ne. Este drept, ca mulți traitori ai acestui timp se raporteaza la perioada comunista (cu precadere la epoca lui Ceaușescu) unii ca la un paradis iar alții ca la un paradis întors. Victor Cilinca nu face parte din nici o categorie. El, de altfel, nici nu-și propune sa demonstreze, sa convinga, sa manipuleze. El, doar, noteaza traiiri și simțiri pe care le-a avut și care au fost, mai mult ca sigur, ale multora dintre noi. Am fost frapat sa gasesc î cartea evenimente care mi s-au întâmplat și mie (achiziționarea televizorului, de catre parinți, în vara lui 1965 dupa ce-am privit Înmormântarea lui Gheorghiu-Dej la aparatul unui vecin sau amenajarea bii cu cada).

Fara încrâncenari zgomotos-politicianiste, "Push-Push" radiografiata (sub candida fațada a unui roman pseudo-SF) condiția "cetățeanului" (cinica titulatura pentru supusul necondiționat al autorității care, din principiu, are dreptate) în "cea mai buna și mai dreapta dintre orânduirile posibile". Care era aceasta condiție? "El era un cetățean cinstit (credea sincer!), nu avea pareri și statea liniștit la coada lui, fara comentarii, nu le-o lua altora înainte chiar daca

meritau, nu era foarte conștiincios, ca sa nu-și faca dușmani. Strictul necesar de viața. Legal, partinic, moral, integrat!". Și (poate îi mira pe unii), "mulțumirea" este esența condiției "cetățeanului" nostru. "Muncesc cel puțin opt ore pe zi- de bine, de rau-, tramvaiul vine cu regularitate cu întârziere, nevasta-mea se descurca ea singura, fiica-mea repeta anul pentru a doua oara, În schimb a prins mititica niște foorme ca trebuie s-o aștept de la școala și s-o controlez În banca la recreație, iarna fac frigul în apartament, lângă calorifer, ca n-am soba cu gaz, În schimb am o Dacie pe care o scot din când În când de la service. si statutul meu este (...) destul de înfloritor în comparație. Stii ce-aș face eu daca aş avea șansa de invidiat de a ma Întâlni bot În bot, pe la ora șase treizeci, cu un extraterestru plantat între autobuzul suprapopulat și mine? "Pardon!" și m-aș grabi sa ajung la timp la combinat. Iar daca ar Îndrazni cumva sa insiste știu eu ce i-aș face!". Ce sa mai vorbim de cei dintr-o promoție mai carunta? "Noi suntem aia care am facut razboiul și foametea din 1947, reforma agrara din 1945 și naționalizarea din 1948 și aş putea spune ceva și despre cooperativizare. A fost greu, de ce sa nu recunoaștem. Ma refer, bineÎnțeleș, la foamete. Nu putea fi vorba de carne sau pâine, malaiul era stricat, mâncam tot felul de ierburi și ceaiuri fara zahar și tot n-am cârtit! Dumneavoastra v-ați nascut în epoca în care era de toate, ați apucat și laptele praf, ce mai vreți? Vreți sa huzuriți toata viața? Noi am supt la mamele noastre și, slava domnului, n-am murit. Faceți și voi la fel, întariți-va, munciți din greu, nu cereți totul de-a gata, ca de criticat știți sa criticați! (.). Noi aștia batrâni nu ne plângem și gata! Poți sa spui dumneata ce vrei, noi n-o sa-ți dam dreptate și am și martori ca nu te-am aprobat nici unul din noi. Suntem foarte mulțumiți, așa sa știți! Apoi se întoarse catre vecina de rând. - Si ce spuneai, doamna, ca ați gasit În Dogariei? - Da, domnu` Milescu, raspunse femeia. Da` avea termenul` respirat, mi-e cam frica sa manânc. Da` daca am dat atâția bani sa-mi faca rost, ca nu mi-a dat din magazin, a scos de undeva din magazie, mai avea v-o doua, nu face sa le arunc. Le fierb mai mult. Soțu` zice ca el manâncă și alice."

"Omul nou" își face din coada obiect de cult și de practica religioasa. Cu atât mai mult cu cât coada este mai misterioasa. Cu cât știi mai puțin ce se da cu atât mai mult coada își sporește aura de sacralitate. Coada își menține statutul existențial chiar și în absența.codașilor. Si fara ei, ea este acolo și da marturie despre fiecare dintre ei. Fragmentul care urmeaza îmi sugereaza seria de tablouri ale lui Van Gogh cu încălțari în care fiecare pereche își "marturisește" sau "denunța", parca, purtatorul. "In fața gazariei nu mai era nimeni la coada, chiar și cetățeanul care ținea lista trebuie sa se fi tras și el pe undeva o ora-doua din pricina frigului. In locul oamenilor, ca dupa explozia unei bombe cu neutroni, ramasesera obiectele. Fiecare își lasase la rând bidonul, galeata sau o sacoșă legate de balustrada, pentru a nu fi furate sau pentru ca o alta sacoșă, galeata sau canistra sa nu profite de întunericul de pe strazi pentru a-și depași rândul. Obiectele (pentru ele muncim, în numele lor depășim planul, nu ne Înșelam nevasta sau dam la facultate) erau legate cu sfoara, cu sârma sau cu

lanț, asigurate cu lacate sau cu noduri speciale, după îndemânare, inteligență sau dare de mână. Privind la damigeana murdara îți imagineai îndata proprietarul amarât, lângă care era nevoita să șada o canistra stralucitoare, adusa cu mașina mica de către un domn cu blana. Batrâna care venise ieri cu galețica, caci batrânii nu pot cara mult, se sprijinea de pensionarul de cincisprezece, respectiv douăzeci de litri care venise în două curse cu un carucior de butelie. Emil se opri să-și controleze rândul. Nu se facusera abuzuri. Nici macar canistra care coborâse din automobil nu o luase înaintea altora".

În raport cu "autoritățile", cetățeanul-supus este constrâns să procedeze la o complicată combinație de obediență cu tentativa de a "fenta" regulile. E bine să nu pui prea multe întrebări caci s-ar putea interpreta ca te temi. Iar sinceritatea solicitată de către "ei" nu implică, oare, deja, banuiala că ești vinovat cu ceva?

Cel mai sanatos este să n-ai de-a face cu stăpânirea iar, dacă totuși ai calcat vreo rânduială, să nu marturisești cu nici un chip. Iată cum un savuros personaj talmacește romanul "Crima și pedeapsa". "E unu' care da în cap la o babornița sau cam așa ceva și în loc să-și vada de treburi, face pe el de frică și se preda singur. Mare dobitoc! Nu știa că și miliția, cât o fi ea de miliție, are prea multe pe cap? Dacă e spargeră în sectoru' de stat sau se sparge casa la barosani, ce mai contează un violăș acolo sau ce mai crestezi pe unu' la o parolă? Nu te gasește nimeni dacă știi să te dai la fund. Și dacă te gasește - mucles! Nu știi nimic, n-ai văzut nimic. Cât poate să te bata cineva în timpul programului de servicii? Se satura și ei. Totu' e să-ți ții gura și s-o ții așa vreo sută de ani. Cine n-aude, nu vede și tace, trăiește o mie de ani în pace!".

Personajul principal, David, și fratele său au ajuns pe Terra printr-un accident (deversarea unui container cu inhibitori de memorie pe nava lor spațială), de pe planeta Canterra ("Ca în Terra"). Totul se prezintă sub semnul lui "ca și cum" pentru a se împlini într-un uriaș și zdrobitor Pseudo în care, de pilda, consumul de nechezol duce la adevărate mutații anatomice. "Suntem o generație făcută din sferturi de idealuri. (...). Ne dorim ceva până la un anumit punct - ceva imbecil, desigur, o pereche de ciorapi cu model frumos, un spray din import, o casatorie. Ne dorim câteva lucruri câteva zile apoi, câteva zile nu ne mai putem dori nimic special - pur și simplu ne întrebăm ce dracu' să facem cu perechea de ciorapi, cu sprayul din import, cu casatoria. Spunem cuvinte mari, ne dorim să trăim o sută de ani, dar pentru ce, pentru ce? (.). Pur și simplu nu avem de ce să mai trăim. Trăim de pomana. Fără cultura adevărată, fără hrană, materială sau spirituală. Ne gândim la supraviețuirea fizică în loc să ne gândim la supraviețuirea culturală. Eu de aia nu m-am maritat, ca să nu aduc și alți nenorociți pe lume, carora să nu le pot spune niște lucruri simple, să le explic cuvintele. Când or să mă întrebe, mama, ce e aia LIBERTATE?, să-i spun, dacă mă întreaba asta în autobuz, taci copile, că de asta nu se întreabau tare, că se interpretează.".

În această lume a lui Pseudo, fabricile se definesc după mărimea gaurilor din gard. "Dacă pierzi tramvaiul de la ora șapte și găsești poarta închisă, n-are rost să te grăbești - intri pe poarta la nouă, cu lumea bună. Alte întreprinderi cu program drastic au gauri în gard. Dacă respectiva întreprindere mai produce și bunuri materiale de soi, gaura este mai mare. Orice întreprindere cu gaură în gard presupune un control sever la poartă. Secția lui David nu avea gaură în gardul de sârmă". În aceste fabrici, ca și în cazul cozii la gaz sau al ghetelor lui Van Gogh, absența este chezașia prezenței. Este antologica scena În care David, în timpul orelor de program, își întâlnește, în oraș, colegii de servici. " - Ia te uita, spuse Gore, aista parc-ar fi Pangros. Pa ghine, tovule, noi muncim și tu ti plimbi?. - Lasa-l ba Gorica, zise celălalt, nu vezi ce verde e, o fi venind de la vreo muiere, ca abia se ține pe picioare. David Încerca să spună că nu s-a simțit bine. - De fapt, am Încercat să ajung și la lucru, dar n-am mai ajuns. M-a căutat cineva? - Da` cini sî ti cauți bre, i-o întoarce Gore, poate moartea. Cî ari parcî șineva grija ta cu atâtea pi cap! - Orișicât, am lipsit atîta.- Aha, deci n-ai fost nici ieri, se dumiri Filimon. Să știi că dam telefon șefului și-i spunem cum tragi chiului. David se lumina. - Deci și șeful a lipsit? - Ei, a lipsit. Prin secție, prin secție, secția-i mare! - și cine a rămas în locul lui, dacă e ceva? Gore se strica de rîs. - Pai cum șini, noi! Hai bre, cî asta ni țâni și suntem cu greutate. Filimon îi trase un pumn prietenesc și se apleca din greu după lada (cu sticle de vin - nota S.T.), pe care între timp o lasă jos. - Ba, nu-ți face probleme, că nu arde Combinatul. Șeful e la o înmormântare, Alecu e pe teren, la București (și-a luat delegație ca e fi-să acolo la facultate) și-a mai rămas Stelica, că lu` asta îi place să doarmă lângă reșou și oricum nu are ce face acasă, lângă scorpia de muiere. Și alde Roșu, care o face pe omul muncitor că știi și tu, îi apar poeziile în gazeta. Așa că Combinatu` îi asigurat din partea noastră. Lasa și tu un număr de telefon ceva, să știm pe unde te căutam dacă apare una groasă. Anu` asta n-a fost, da` poți să știi? Ceasul rău, pisica, treișpe!"

Pe Canterra, ca și pe Terra, inhibitorul de memorie este esențial, întrucât fără uitare (mancurtizare? spălarea creierului?), nici o "societate organizată" (cum ar zice Gogol) nu poate (nu-i așa?) progresa.

Da, citind romanul lui Cilinca, înțelegi ceea ce, poate, simți difuz, dureros și inconștient: că am fost, cu toții, extratereștri, niște străini în propria noastră lume, niște cazuți din starea lor autentică. Am suportat experiența unui regim care și-a propus (sub pretextul înlăturării nedreptăților "lumii vechi") să scoată lumea din fîrescul ei, transformând-o într-un iad în care raul ce se voia înlăturat a fost hipertrofiat. Astfel încât, rugăciunea finală își are o întemeiere plină de tragism: "Da Doamne, da-ne pace și răbdare și lasă lucrurile macar așa".

Sergiu Tofan